

Savolainen Tuija & Aralinna Virpi (toim.)

Toimintaterapianimikeistö

Nomenklatur för ergoterapi

Nimikkeistöt ja luokitukset
Nomenklaturer och klassifikationer

Helsinki 2017
ISBN 978-952-293-541-0 (pdf)

Sisällys

Lukijalle.....	5
Till läsaren.....	8
1 Johdanto	10
2 Toimintaterapianimikkeistö.....	13
RT1 Arvio asiakkaan toiminnallisuudesta	13
RT110 Selvitys toimintaterapiatarpeesta	13
RT120 Selvitys elämäntilanteesta.....	13
RT130 Arvio toimintakokonaisuuksista	14
RT140 Arvio ympäristössä toimimisesta	16
RT150 Arvio taidoista	17
RT160 Arvio valmiuksista.....	18
RT180 Yhteenvetö toiminnallisuuden arviosta ja suosituksset	20
RT190 Arvio asiakkaan muusta toiminnallisuudesta	20
RT2 Asiakkaan toiminnallisuuden edistäminen.....	21
RT210 Suunnitelma toiminnallisuuden edistämiseksi	21
RT230 Toimintakokonaisuuksien hallinnan edistäminen	21
RT240 Ympäristössä toimimisen edistäminen	23
RT250 Taitojen vahvistaminen toiminnalla.....	25
RT260 Valmiuksien kehittäminen	26
RT280 Yhteenvetö toiminnallisuuden edistämestä ja suosituksset	28
RT290 Muu asiakkaan toiminnallisuuden edistäminen.....	28
RT3 Neuvonta ja ohjaus toiminnallisuuden edistämisesä	29
RT310 Neuvonta ja ohjaus toimintakokonaisuuksien hallinnassa	29
RT320 Neuvonta ja ohjaus taitojen vahvistamisessa	29
RT330 Neuvonta ja ohjaus valmiuksien kehittämisesä	29
RT340 Neuvonta ja ohjaus ympäristössä toimimisessa	30
RT350 Neuvonta ja ohjaus ortoosien hankinnassa	30
RT360 Neuvonta ja ohjaus apuvälineiden (pl. ortoosit) hankinnassa	30
RT370 Neuvonta ja ohjaus palveluiden käyttämisessä	30
RT390 Neuvonta ja ohjaus muun toiminnallisuuden edistämisesä	30
RT4 Toimintaterapian muu asiakastyö	31

RT410 Tiedonhankinta*	31
RT420 Yhteistyö asiakkaan, hänen omaistensa ja tukiverkos-tonsa kanssa*	31
RT430 Toimintaterapeutin konsultaatiovastaus*	31
RT440 Dokumentointi*	31
RT5 Asiantuntija- ja koulutustehtäväät	33
RT510 Asiantuntijana toimiminen*	33
RT520 Kouluttajana ja ohjaajana toimiminen*	33
RT530 Aineiston tuottaminen*	34
RT590 Muut asiantuntija ja koulutustehtäväät*	34
RT9 Johtaminen ja kehittäminen	35
RT910 Johtaminen*	35
RT920 Asiantuntijuuden ja ammattitaidon kehittäminen*	35
RT930 Tutkimus- ja kehittämistyö*	35
RT940 Markkinoointi ja tiedottaminen*	36
RT950 Toimisto- ja järjestelytyöt*	36
RT990 Muu johtaminen ja kehittäminen*	36

3 Nomenklatur för ergoterapi..... 37

RT1 Bedömning av klientens aktivitetsutförande	37
RT120 Utredning av livssituation	38
RT130 Bedömning av aktivitetsheter	38
RT140 Bedömning av aktivitet i omgivning	40
RT150 Bedömning av färdigheter	41
RT160 Bedömning av förmågor	43
RT180 Sammanfattning av bedömning av aktivitetsutförande och rekommendationer	44
RT190 Bedömning av klientens övriga aktivitetsutförande	44
RT2 Främjande av klientens aktivitetsutförande	45
RT210 Plan för främjande av aktivitetsutförande	45
RT230 Främjande av behärskande av aktivitetsheter	45
RT240 Främjande av aktivitetsutförande i omgivningen	47
RT250 Främjande av färdigheter genom aktivitet	49
RT260 Utveckling av förmågor	50
RT280 Sammanfattning av främjandet av aktivitetsförmågan och rekommendationer	52
RT290 Övrigt främjande av klientens aktivitetsutförande	52
RT3 Rådgivning och handledning för att främja aktivitetsutförande	53
RT310 Rådgivning och handledning för att behärska aktivitetsheter	53
RT320 Rådgivning och handledning i att stärka färdigheter	53
RT330 Rådgivning och handledning i att utveckla förmågor	53
RT340 Rådgivning och handledning i aktivitetsutförande i omgivningen	54
RT350 Rådgivning och handledning i att skaffa ortos	54
RT360 Rådgivning och handledning i att skaffa ortos (bf. ortos)	54
RT370 Rådgivning och handledning i att använda tjänster	54
RT390 Övrig rådgivning och handledning som främjar klientens aktivitetsutförande	54
RT4 Övrigt klientarbete i ergoterapi	55
RT410 Insamling av data*	55
RT420 Samarbete med klienten, anhöriga och övrigt nätverk*	55
RT430 Ergoterapeutens svar på konsultationsbegäran*	55

RT440 Dokumentering*	55
RT5 Expertis- och utbildningsuppdrag	57
RT510 Fungera som expert*	57
RT520 Fungera som utbildare och handledare*	57
RT530 Producera material*	58
RT590 Övriga expertis- och utbildningsuppgifter*.....	58
RT9 Ledarskap och utveckling	59
RT910 Ledarskap*	59
RT920 Utveckla expertis och yrkesskicklighet*.....	59
RT930 Forsknings- och utvecklingsarbete*	59
RT940 Marknadsföring och informering*	60
RT950 Kontorsuppgifter och organisering*	60
RT990 Övriga uppgifter inom ledarskap och utveckling *	60
4 Liitteet.....	61
Liite 1. Koodiluettelo	62
Liite 2. Uudet kooditunnukset ja nimikkeet	65
Liite 3. Muokatut nimikkeet.....	66
Liite 4. Muut tekstimuutokset	67
Liite 5. Poistetut kooditunnukset ja nimikkeet	68
Liite 6. Keskeisimmät käsitteet suomi – ruotsi – englanti	69
5 Appendix (på svenska).....	70
Appendix 1. Kodlista	71
Appendix 2. Nya kodnummer och artiklar.....	74
Appendix 3. Modifierade artiklar.....	75
Appendix 4. Övriga ändringar i texten.....	77
Appendix 5. Eliminerade kodnummer och artiklar	78
Appendix 6. Centrala begrepp svenska - finska - engelska	79
Kirjallisuutta.....	80

Lukijalle

Toimintaterapianimikkeistö on tarkoitettu toimintaterapeuttien palvelujen dokumentoinnin ja sähköisen potilaskertomuksen rakenteisen kirjaamisen työvälineeksi. Se yhtenäistää toimintaterapian käsitteiden käytötä ja termistöä.

Nimikkeistöä käytetään myös toimintaterapeuttien palvelujen ja työn tilastoinnissa, palvelujen tuotteistamisessa sekä toimintaterapeutin ammattiin orientoitumisessa. Lisäksi se toimii palvelujen tilaajien ja yhteistyökumppaneiden tietolähteenä. Nimikkeistö on tarkoitettu julkisen ja yksityisen sektorin sekä järjestöjen käyttöön.

Edessäsi on Toimintaterapianimikkeiston kolmas versio. Ensimmäinen julkaistiin 1994 ja toinen 2003. Tämän nimikkeiston päivitys toteutettiin vuosina 2014 – 2016 Suomen Toimintaterapeuttiliiton ja Suomen Kuntaliiton yhteistyönä. Ruotsinkielinen julkaisu tehtiin 2007 ja se pohjautui vuoden 2003 suomenkieliseen versioon.

Toimintaterapianimikkeistö on osa kuntoutus- ja erityistyöntekijöiden nimikkeitöiden koko-naisuutta. Nimikkeiston sisällöstä vastaa Suomen Toimintaterapeuttiliitto, joka valitsi avoimen haun perusteella työryhmän päivitystyötä varten sekä vastasi päivitystyön kustannuksesta. Työryhmään kuuluivat Suomen Toimintaterapeuttiliiton hallituksen edustajat Taina Korhonen ja Taina Kulmala, lehtori Satu Aittomäki, toimintaterapeutit Minna Koivumäki, Tove Lassenius, Marit Sundell, Hanna Pohjalainen sekä toimintaterapian opiskelija Kati von Zansen ja toiminnanjohtaja Leila Mäkelä. Puheenjohtajana toimi Virpi Aralinna.

Ryhmä työskenteli intensiivisesti helmikuusta 2014 kesäkuuhun 2015 työstääen rinnakkain suomenkielistä ja ruotsinkielistä nimikkeistöä. Ryhmä kokoontui 16 kertaa ja tapaamisten välillä jokaisella oli välitehtäviä. Tiedonvälityksessä keskeisenä työkaluna oli yhteinen sähköinen alusta. Vanhan nimikkeiston kommentointiin osallistuivat keväällä 2014 toteutetun avoimen, jäsenille suunnatun kyselyn vastaanot (120 vastausta). Päivitystyön aikana lähes 200 toimintaterapeutta kommentoi eri versioita nimikkeistölönnokseen esittelytilaisuuksissa. Työryhmä kysyi kommentteja myös suoraan yksittäisiltä toimintaterapian ja muun alan asiantuntijoilta. Työryhmän jäsenet Tove Lassenius ja Marit Sundell työstivät samanaikaisesti ruotsinkielisiä käsitteitä ja termejä. Toimintaterapeutti Anna Andersson ja vastaava toimintaterapeutti Anneli Riipi Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiristä, Porvoon sairaalasta, sekä toimintaterapian lehtorit Annikki Arola, Marina Arell-Sundberg ja Tove Werner Arcadasta viimeistelivät nimikkeiston ruotsiksi.

Päivitystyöryhmän jäsenet Leila Mäkelä, Minna Koivumäki ja Virpi Aralinna osallistuvat päivitystyön aikaan Suomen Kuntaliiton koordinoimaan NIKO-työryhmän työskentelyyn Virpi Aralinna toimi myös Suomen Toimintaterapeuttiliiton rakenteisen kirjaamisen asiantuntijana. NIKO-työryhmän tehtävänä on kuntoutus- ja erityistyöntekijöiden yhteistyö nimikkeitöjen ja

luokitusten kehittämisessä sekä yhteensovittamisessa sähköisen potilaskertomuksen vaati-muksiin. NIKO-työryhmä on Terveyden- ja hyvinvoinnin laitoksen koodistopalvelun asiantun-tijaryhmä, joka myös ottaa kantaa em. ammattiryhmien rakenteiseen kirjaamiseen.

Toimintaterapianimikkeistö on riippumaton yksittäisestä toimintaterapien teoriasta tai viite-kehystä. Se on toimintoluokitus, joka kuvailee kaikkea toimintaterapeutin työtä erilaisissa työympäristöissä. Nimikeistön päivityksessä työryhmä keskittyi kuvamaan välittömän asia-kastyön toiminnot. Päivityksen sisällön tuottoa ohjasi vahasti kansainvälinen toimintakyvyn, toimintarajoitteiden ja terveyden luokitus, ICF (International Classification of Functioning, Di-sability and Health). Ammatillisia sekä kotimaisia että kansanvälistä julkaisuja vertailtiin yksittäisissä asiasisällöissä tehdien niistä kompromissia suhteessa valitsevaan ammattikäytän-töön. Tietoa haettiin myös muulta tieteenaloilta. Välittömän asiakastyön toimenpiteiden päivi-tyksen lisäksi tehtiin uudet lyhyet sisällönkuvaukset myös nimikeistön välillisen työn, asian-tuntijatyön sekä johtamisen lukuihin. Tuija Savolainen ja Koodistopalvelun terminologit kom-mentoivat nimikeistön rakennetta, luokitusominaisuksia ja oikeakielisyyttä.

Nimikeistön ajantasaisin, virallinen versio on saatavissa Sosiaali- ja terveydenhuollon kan-salliselta koodistopalvelimelta, <http://91.202.112.142/codeserver/pages/publication-view-page.xhtml?distributionKey=5735>. Viimeisin päivitys nimikeistöön on julkaistu koodistopal-velimella 4.4.2017, <https://www.thl.fi/fi/web/tiedonhallinta-sosiaali-ja-terveysalalla/-/koo-distopalvelutiedote-17-2017-kuntaliitto-toimintaterapianimikkeistoa-on-paivitetty>. Tämä jul-kaisu sisältää suomenkielisen nimikeiston siinä muodossa kuin se on ollut ladattavissa koo-distopalvelimelta 5.5.2017. Eräisiin ruotsinkielisiin koodinimiin ja teksteihin on nyt kuitenkin tehty tarkennuksia, jotka päivitetään myös koodistopalvelimelle. Koodivalintaa ja nimikeis-tön käytöötä tukevat soveltamisohjeet on julkaistu vain tässä Kuntaliiton oppaassa.

Kiitämme kaikkia päivitystyöhön osallistuneita hyvästä keskusteluista ja arvokkaasta argu-mentoinnista.

Tuija Savolainen
Suomen Kuntaliitto ry – Finlands Kommunalförbund rf

Virpi Aralinna
Suomen Toimintaterapeutiliitto ry – Finlands Ergoterapeutförbund rf

Virpi Aralinna, ETT, TtM, Sosiaali- ja terveyshallinnon PD-johtaja, Vastaava toimintatera-peutti, Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri
Tove Lassenius, TT, Hyks, psykiatria, Psykoosien ja oikeuspsykiatran linja
Marit Sundell, ETT, Vastaava toimintaterapeutti, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri
Taina Kulmala, ETT, toimintaterapia esimies, Vantaan kaupunki
Taina Korhonen, TT YAMK, Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri
Kati von Zansen, artemomi, kuva-artesaani, TT (AMK), Helsingin kaupunki; TT-opiskelijana työryhmässä v. 2014 - 2015
Hanna Pohjalainen, TT YAMK, TtM, Palvelutoiminnan esimies, Carea - Kymenlaakson sairaan-hoito- ja sosiaalipalvelujen kuntayhtymä, Kymenlaakson psykiatrinan sairaala
Minna Koivumäki, TT, Päijät- Hämeen Hyvinvointiyhdistymä

Leila Mäkelä, TT, Toiminnanjohtaja, Suomen Toimintaterapeuttiliitto ry – Finlands Ergoterapeutförbund rf
Satu Aittomäki, KM, ETT, Lehtori, Metropolia ammattikorkeakoulu, Helsinki

Till läsaren

Den ergoterapeutiska nomenklaturen är avsedd för dokumentation av ergoterapeutiska tjänster och som verktyg för en strukturerad elektronisk registrering av patientjournaler. Avsikten är att standardisera de ergoterapeutiska begreppen och terminologin.

Nomenklaturen används också för statistiska ändamål, för paketering av tjänster till produkter och vid yrkesorientering till ergoterapeut. Dessutom är den en informationskälla för beställare av tjänster och för samarbetsparter. Nomenklaturen är avsedd för såväl den offentliga som den privata sektorn samt för organisationer.

Det här är den tredje versionen av den Ergoterapeutiska nomenklaturen. Den första publicerades 1994 och den andra 2003. Uppdateringen genomfördes åren 2014–2016 som ett samarbete mellan Finlands Ergoterapeutförbund och Finlands Kommunförbund. Den svenskaspråkiga publikationen som bygger på den finskspråkiga från år 2003 utarbetades år 2007.

Ergoterapinomenklaturen är en del av nomenklaturerna för specialarbetare inom rehabilitering och vård. För innehållet i nomenklaturen svarar Finlands Ergoterapeutförbund som med en öppen ansökan valde en arbetsgrupp för uppdateringen och svarade för kostnaderna för arbetet. Till arbetsgruppen hörde följande: representanter för Finlands Ergoterapeutförbundets styrelse Taina Korhonen och Taina Kulmala, lektor Satu Aittomäki, ergoterapeuterna Minna Koivumäki, Tove Lassenius, Marit Sundell, Hanna Pohjalainen och ergoterapistuderande Kati von Zansen samt verksamhetsledare Leila Mäkelä. Virpi Aralinna var ordförande.

Gruppen arbetade intensivt från februari 2014 till juni 2015 med att bearbeta parallellt den finskspråkiga och den svenskaspråkiga nomenklaturen. Gruppen sammanträddes 16 gånger och var och en fick en uppgift till följande möte. Ett centralt verktyg i kommunikationen var en gemensam elektronisk plattform. Den tidigare nomenklaturen kommenterades av de medlemmar i ergoterapiförbundet som svarat (120 svar) på en öppen enkät våren 2014. Under uppdateringsarbetet presenterades olika versioner av nomenklaturen som kommenterades av nästan 200 ergoterapeuter. Arbetsgruppen bad om kommentarer också direkt av enskilda specialister inom ergoterapi och andra branscher. Arbetsgruppens medlemmar Tove Lassenius och Marit Sundell bearbetade samtidigt de svenskaspråkiga begreppen och terminerna. Ergoterapeuten Anna Andersson och ansvarig ergoterapeut Anneli Riipi från HUS, Porgå sjukhus, samt lektorerna Annikki Arola, Marina Arell-Sundberg och Tove Werner från Arcada bearbetade nomenklaturen på svenska.

Arbetsgruppens medlemmar Leila Mäkelä, Minna Koivumäki och Virpi Aralinna deltog under uppdateringen i en nationell arbetsgrupp, NIKO, som koordineras av Kommunförbundet. Virpi Aralinna är dessutom sakkunnig i strukturerad registrering vid Finlands Ergoterapeutförbund. Arbetsgruppen NIKO har till uppgift att utveckla nomenklaturerna och klassifikationerna för specialarbetare inom rehabilitering och vård och anpassa dem till kraven i den elektroniska patientjournalen. NIKO är en expertgrupp för kodtjänsten inom Institutet för hälsa och välfärd som också tar ställning till strukturerad registrering av nämnda yrkesgrupper.

Ergoterapinomenkaturen är inte bunden till enskilda teorier och referensramar inom ergoterapi. Den är en klassifikation som beskriver ergoterapeutens uppgifter i olika arbetsmiljöer. I uppdateringen av nomenkturen koncentrerade arbetsgruppen sig på att beskriva åtgärderna i det direkta klientarbetet. Uppdateringen av innehållet styrdes i hög grad av den internationella klassifikationen av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa ICF (International Classification of Functioning, Disability and Health). Enskilda sakfrågor jämfördes i både inhemska och utländska fackpublikationer och i fråga om dem gjordes kompromisser som motsvarar gällande yrkespraxis. Information inhämtades också från andra vetenskapsområden. Utöver uppdateringen av åtgärderna i det direkta klientarbetet skrevs det nya korta beskrivningar också i kapitlet om indirekt arbete, sakkunnigarbete och ledning. Tuija Savolainen och terminologerna vid kodtjänsten kommenterade strukturen, klassificeringssegenskaperna och språkriktigheten i nomenkturen.

En uppdaterad, officiell version av nomenkturen finns på den nationella kodservern för social- och hälsovård, <http://91.202.112.142/codeserver/pages/publication-view-page.xhtml?distributionKey=5735>. Den senaste uppdateringen publicerades på kodservern 4.4.2017, <https://www.thl.fi/fi/web/tiedonhallinta-sosiaali-ja-terveysalalla/-/koodistopalvelu-tiedote-17-2017-kuntaliitto-toimintaterapianimikkeistoa-on-paivitetty>. Den här publikationen innehåller nomenkturen (på finska) i den form som införs på kodservern 5.5.2017. Några preciseringar har gjorts i koderna och texterna på svenska, som ska uppdateras även på kodservern. *Tillämpningsanvisningar* för stöd vid kodning och användning av nomenkturen är publiseras bara i Kommunförbundets publication.

Vi tackar alla som deltagit i uppdateringsarbetet för bra diskussioner och värdefull argumentation.

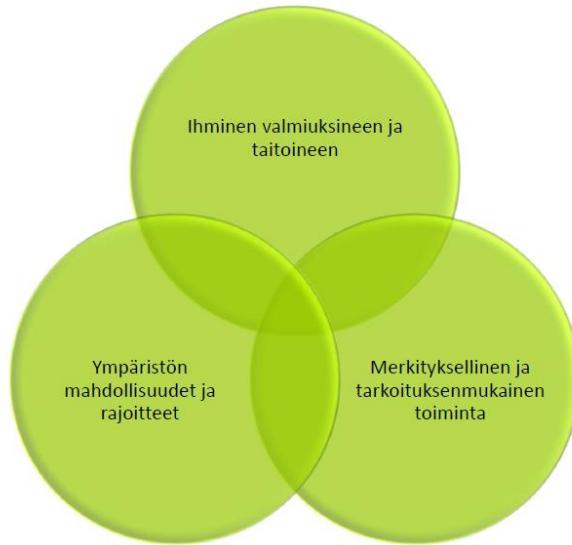
Tuija Savolainen
Suomen Kuntaliitto ry - Finlands Kommunförbund rf

Virpi Aralinna
Suomen Toimintaterapeutiliitto ry – Finlands Ergoterapeutförbund rf

Virpi Aralinna, specialergoterapeut, magister i hälsovetenskaper, social- och hälsovårdsförvaltningens PD-direktör, ansvarig ergoterapeut, Syd-Österbottens sjukvårdsdistrikt
Tove Lassenius, ergoterapeut, HUCS, psykiatri, linjen för psykoser och rättspsykiatri
Marit Sundell, specialergoterapeut, ansvarig ergoterapeut, Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt
Taina Kulmala, specialergoterapeut, chef för ergoterapin, Vanda stad
Taina Korhonen, ergoterapeut, (HYH), Norra Österbottens sjukvårdsdistrikt
Kati von Zansen, artenom, bildartesan, ergoterapeut (YH), Helsingfors stad; ergonomistuderande i arbetsgruppen 2014–2015
Hanna Pohjalainen, ergoterapeut, (HYH), magister i hälsovetenskaper, serviceverksamhetens förman, Carea – Samkommunen för sjukvårds- och socialtjänster i Kymmenedalen, Kymmenedalens psykiatriska sjukhus
Minna Koivumäki, ergoterapeut, Päijät-Häme Hyvinvointiyhtymä
Leila Mäkelä, ergoterapeut, verksamhetsdirektör, Finlands ergoterapeutförbund rf
Satu Aittomäki, magister i pedagogik, ETT, lektor, yrkeshögskolan Metropolia, Helsingfors

1 Johdanto

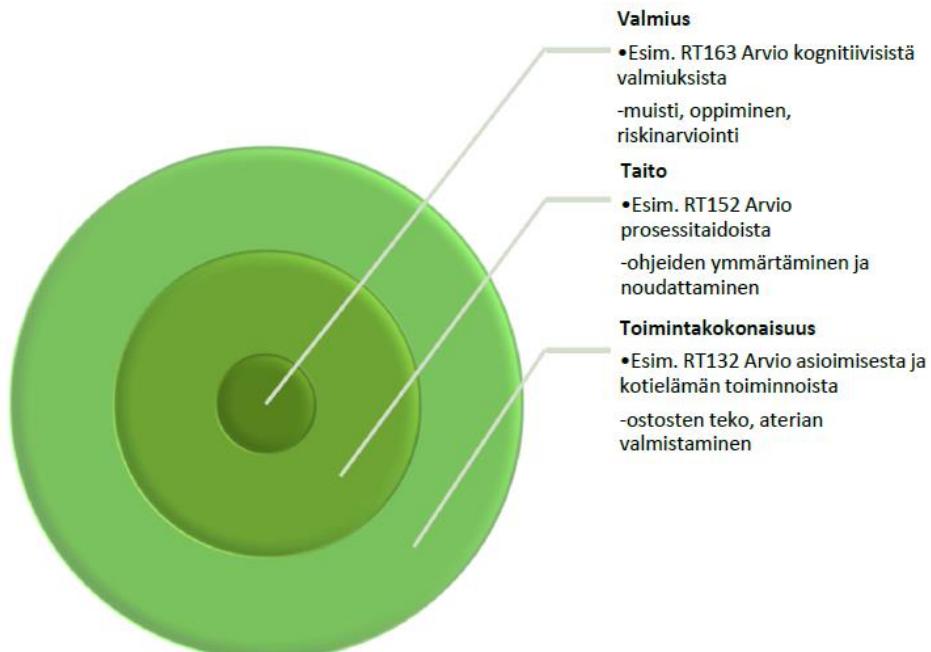
Toiminnallisuus toimintaterapien yläkäsitteenä löytyy kaikista toimintaterapien eri teorioista ja viitekehysistä. Tässä nimikkeistössä se eritellään toimintakokonaisuuksiin, jotka kuvaavat ihmisen elämän eri toimintoja. Päivityksen yhteydessä toimintakokonaisuuksiin lisättiin ajankäytön hallinta omaksi kokonaisuudekseen. Yhteiskunnallisen toimintaympäristön muuttuessa ajankäytön hallinta on entistä olennaisempi teema asiakkaan toiminnallisuutta arvioitessa ja toimintaterapien toteutuksessa.

Kuvio 1. Toiminnallisuus keskiössä.

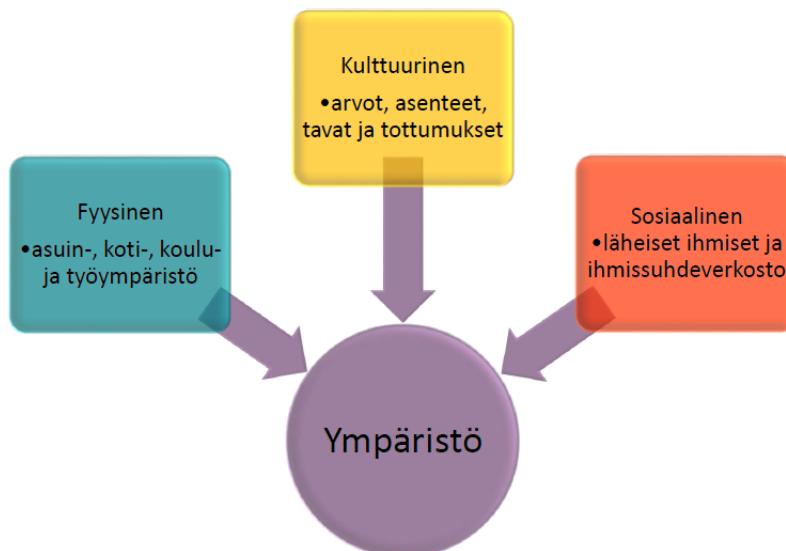
Toiminnallisuus mahdollistuu taitojen eli havaittavan toiminnan kautta. Taitojen avulla ihminen toteuttaa toimintoja, jotka muodostavat toimintakokonaisuuksia. Taitoihin lisättiin kivunhallinnan taito, sillä krooninen kipu vaikuttaa ihmisen toiminnallisuuteen kaikissa toimintakonaisuuksissa, mutta ei sisällä kokonaisuudessaan muihin yksittäisiin taitoihin. Taitojen sisällöt kuvattiin aiempaa nimikkeistöä yksityiskohtaisemmin selventämään taitojen ja valmiuksien eroja.

Valmiudet ovat ihmisen ominaisuuksia, joiden avulla havaittava toiminta eli taito mahdollistuu. Valmius on ihmisesä olemassa ilman vuorovaikutusta ympäristön kanssa. Tässä nimikkeistössä valmiuksia ei lisätty tai vähennetty, mutta niiden sisältöä kuvattiin aiempaa tarkeammin.

Kuvio 2. Valmuksien, taitojen ja toimintakokonaisuuksien hierarkia.

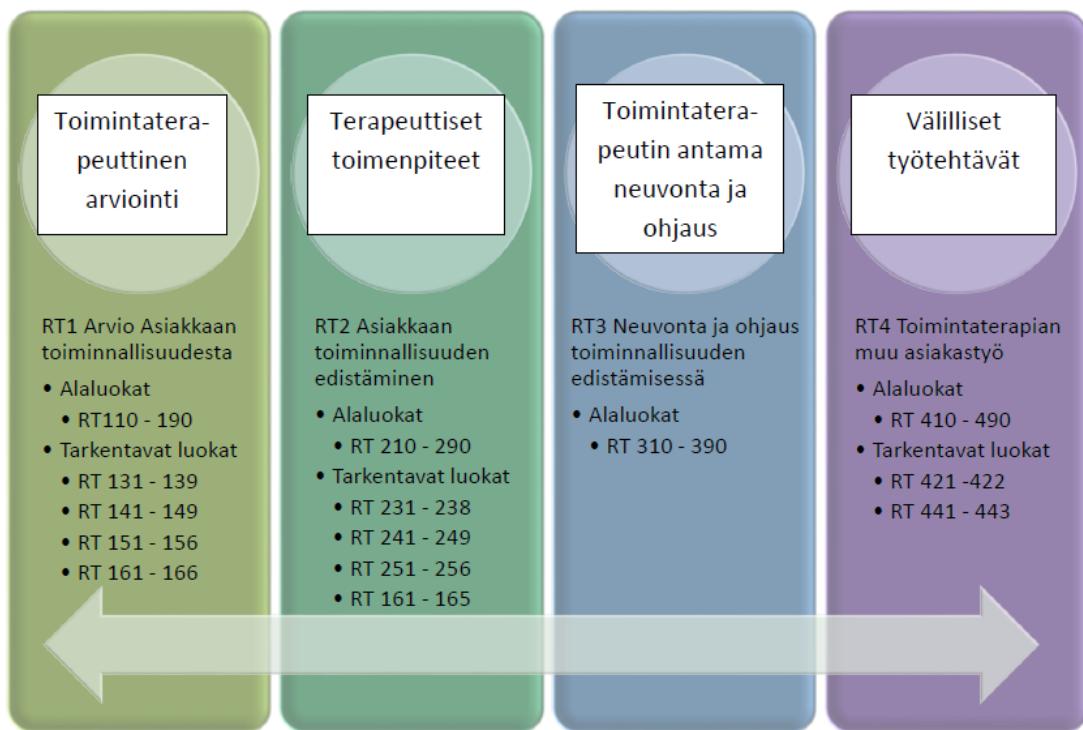
Ihmisen ja ympäristön vuorovaikutus on toimintaterapian ydintä. Ympäristö on nimikkeis-tössä vahvemmin näkyvässä kuin aiemmin. Sen jaottelussa on huomioitu yhteiskunnan moni-kulttuurisuuden ja teknologian läsnäolo ihmisen arjessa. Ympäristö-alaluokkaan sisällytettiin palvelutarve- sekä apuväline- ja ortoosiasiat. Ne ovat ihmisen toimintaa mahdollistavia tekijöitä.

Kuvio 3. Ympäristönäkökulma toimintaterapiassa.

Pääluku RT1, Arvio asiakkaan toiminnallisuudesta, kuvaaa toimintaterapeutin tekemää arviointia. Pääluku RT2, Asiakkaan toiminnallisuuden edistäminen, kuvaaa terapeuttista työtä. Pääluku RT3, Neuvonta ja ohjaus toiminnallisuuden edistämisesä, kuvaaa toimintaterapeutin antamaa ohjausta ja neuvontaa. RT1 ja RT2 ovat rakenteeltaan kolmiportaisia ja RT3 kaksipotentiaisia.

Toimintaterapianimikkeistön hierarkkinen rakenne säilytettiin samanlaisena kuin muissakin kuntoutus- ja erityistyöntekijöiden nimikkeistöissä eli pääluokka (RT1, RT2, RT3 jne.), alaluokka (RT130, RT230, RT330 jne.) ja tarkentava alaluokka (RT131, RT231 jne.). Pääluokkiin RT4, RT 5 ja RT 9 kirjoitettiin uudet sisällönkuvaukset, mutta nimikkeet säilyvät ennallaan. Poikkeuksena tähän ovat RT430 Toimintaterapeutin konsultaatiovastaus ja RT433 Toimintaterapeutin lausunto. Nämä muutettiin, jotta ne ovat aiempaa paremmin käytettävissä rakenteisessa potilaskertomuskirjaamisessa.

Kuvio 4. Toimintaterapianimikkeistön pääluokat ja niiden sisällä olevat hierarkkiset tasot.

2 Toimintaterapianimikkeistö

RT1 Arvio asiakkaan toiminnallisudesta

toimintaterapeutin tekemä arvio asiakkaan toiminnallisudesta, siihen vaikuttavista tekijöistä ja muutostarpeista sekä asiakkaan motivaatiosta muutosten tekemiseksi

Toiminnalisus kuvailee asiakasta arjen toimintakykyä yksilötekijöiden, ympäristön ja osallisuuden näkökulmista. Se on ihmisen, ympäristön ja toiminnan välistä vuorovaikutusta. Se sisältää kyvyn, halun ja mahdollisuudet elää tasapainoista elämään. Toiminnalisus on toimintakokonaisuuksien hallintaa sekä taitojen ja valmiuksien käyttöä asiakasta tyydyttäväällä tavalla. Toiminnalisuuden arvointia varten toimintaterapeutti luo terapeutista yhteistoimintaa edistävän vuorovaikutussuhteen asiakkaaseen. Arvioinnissa toimintaterapeutti kerää laaja-alaisesti tietoa asiakkaan elämäntilanteesta, toiminnalisudesta ja siihen vaikuttavista tekijöistä sekä asiakkaan näkemyksistä muutostarpeista ja motivaatiosta muutosten tekemiseksi. Arvioinnin pääteeksi toimintaterapeutti ja asiakas laativat yhdessä suunnitelman toiminnalisuden ja elämänlaadun parantamiseksi. Arvioinnin avulla kohdennetaan toimintaterapia asiakkaan tarpeisiin ja arvioidaan toimintaterapien vaikuttavuutta. Muutoksen saavuttamiseksi asetetaan tavoitteet, päämäärät ja aikataulu. Suunnitelmassa yhdistyvät asiakkaan oman elämän asiantuntijuus, toimintaterapeutin käytännöllinen ja tieteellinen osaaminen, näyttöön perustuva tieto sekä lait, yleiset sopimukset ja normit.

RT110 Selvitys toimintaterapiatarpeesta

toimintaterapeutin tekemä selvitys asiakkaan toimintaterapiatarpeesta lähetteen tai muun pyynnön perusteella

Toimintaterapeutti selvittää asiakkaan toimintaterapiatarvetta lähetteen tai muun pyynnön sekä asiakkaan taustatietojen perusteella.

RT120 Selvitys elämäntilanteesta

toimintaterapeutin tekemä selvitys asiakkaan elämäntilanteesta haastattelemalla ja/tai käytäällä toiminnallisia menetelmiä sekä itsearvointimenetelmiä

Toimintaterapeutti perehtyy asiakkaan elämäntilanteeseen haastattelemalla ja/tai käytäällä toiminnallisia menetelmiä sekä itsearvointimenetelmiä. Elämäntilanteeseen kuuluvat asiakkaan yksilölliset tekijät, joita ovat muun muassa elämäntarin ja -tyyli, tyytyväisyys, tulevaisuuden odotukset ja haasteet, arvot, henkisyys, mielenkiinnon kohteet, roolit, tavat, tottumukset, yleiskunto ja kuntoutusvalmius. Elämäntilanteeseen vaikuttavat asiakkaan ympäristö sekä siihen liittyvät toiminnalisuuden mahdollisuudet ja esteet

RT130 Arvio toimintakokonaisuuksista

toimintaterapeutin tekemä arvio asiakkaan toimintakokonaisuuksista ja niiden hallinnasta. Huom. Toimintakokonaisuuksia ovat itsestä huolehtiminen, asiointi ja kotielämän toiminnat, koulunkäynti ja opiskelu, työkyky ja työssä suoriutuminen, yhteiskunnallinen osallistuminen, vapaa-ajan toiminta, leikkitoiminta sekä levon ja ajankäytön tasapaino.

Toimintakokonaisuuksia ovat itsestä huolehtiminen, asiointi ja kotielämän toiminat, koulunkäynti ja opiskelu, työkyky ja työssä suoriutuminen, yhteiskunnallinen osallistuminen, vapaa-ajan toiminta, leikki sekä levon ja ajankäytön tasapaino. Arvioitavia asioita ovat asiakkaan toimintakokonaisuuksien hallinta sekä toiminnan suunnittelu ja toteutus. Olennaista on myös asiakkaan oma arvio toiminnallisuudestaan eri elämätilanteissa ja rooleissa sekä hänen tarpeensa ja toiveensa niiden suhteen. Toimintaterapeutti arvioi asiakkaan toimintakokonaisuuksien hallintaa haastattelemalla, havainnoimalla asiakkaan toimintaa sekä toiminnallisten, strukturoidujen ja/tai standardoitujen arviontimenetelmien avulla. Kohtaan RT130 voidaan käyttää itsenäisenä toimintoluokkana silloin, kun arviota toimintakokonaisuuksien hallinnasta (RT131–TR139) ei haluta tarkemmin täsmennää.

RT131 Arvio itsestä huolehtimisesta

toimintaterapeutin tekemä arvio asiakkaan itsestä huolehtimisen toiminnoista

Itsestä huolehtimisen toimintoja ovat terveydestä huolehtiminen, pukeutuminen, hygieniasta huolehtiminen, eri kehon osien hoitaminen, wc-toiminnot, ruokailu ja ruokailutottumukset, seksuaalitoiminnot, henkilökohtaisista välineistä huolehtiminen, toiminnallisuutta edistävien tuotteiden ja teknologian käyttö sekä liikkuminen ja siirtyminen toiminnan yhteydessä.

RT132 Arvio asioimisesta ja kotielämän toiminnoista

toimintaterapeutin tekemä arvio asiakkaan asioimisen ja kotielämän toiminnoista

Asioimista ovat hankintojen ja ostosten teko kaupoista ja verkkokaupoista, raha-asioista huolehtiminen, virastoissa asioiminen, liikkuminen paikasta toiseen ja kuluneuvojen käyttö. Kotielämän toimintoja ovat aterioiden valmistaminen, kodin-hoito ja -huolto, ihmisiä ja kotieläimiä huolehtiminen.

RT133 Arvio koulunkäynnistä ja opiskelusta

toimintaterapeutin tekemä arvio asiakkaan koulunkäynnin ja opiskelun toiminnoista

Koulunkäynnin ja opiskelun toimintoja ovat opiskeluun hakeutuminen, oppimisympäristössä toimiminen, koulu- ja opiskelutehtävien tekeminen sekä opiskelijan roolin omaksuminen ja ylläpitäminen.

RT134 Arvio työkyvystä ja työssä suoriutumisesta

toimintaterapeutin tekemä arvio asiakkaan työkyvystä ja työssä suoriutumisesta

Työkyky on toimintakyvyn osa, joka suhteutetaan työhön, työn tekemiseen, työntekijän rooliin ja työympäristössä toimimiseen. Työssä suoriutumisen toimintoja ovat sekä työtehtävien tekeminen, työympäristössä toimiminen, että työntekijän roolin omaksuminen ja ylläpitäminen. Työllä tarkoitetaan ansiotyötä ja työllistymistä edistäviä toimintoja, kuten työhönvalmennusta, kuntouttavaa työtoimintaa ja työkokelua.

RT135 Arvio yhteiskunnallisesta osallistumisesta

toimintaterapeutin tekemä arvio asiakkaan yhteiskunnallisen osallistumisen toiminnoista

Yhteiskunnallisen osallistumisen toimintoja ovat yhdistys- ja yhteisötoiminnot, virtuaalisten yhteisöjen toiminnot, vapaaehtoistyö sekä niihin liittyvä päättöksenteko ja vaikuttaminen.

RT136 Arvio vapaa-ajan toiminnasta

toimintaterapeutin tekemä arvio asiakkaan vapaa-ajan toiminnasta

Vapaa-ajan toimintoja ovat työn ja muiden velvoitteiden ulkopuolelle jäävät asiakkaiseen vetoavat, häntä vahvistavat ja hänelle mielihyvää tuottavat merkitykselliset toiminnot.

RT137 Arvio leikkitoiminnasta

toimintaterapeutin tekemä arvio asiakkaan leikkitoiminnasta

Leikkitoimintoja ovat ohjattu ja vapaa leikki, leikkivälineiden käyttö, leikkimällä opiminen, ympäristön ja muiden leikkijöiden huomioiminen sekä mielikuvituksen käyttö.

RT 138 Arvio levosta

toimintaterapeutin tekemä arvio asiakkaan uneen ja palautumiseen liittyvistä toiminnoista

Lepotoimintoja ovat uni ja palautuminen toiminnan aiheuttamasta kuormituksesta. Unitoimintoja ovat nukahtaminen, unen määrä ja laatu, unisykli. Nukkumisympäristö vaikuttaa unitoimintoihin. Palautumista on esim. rentoutuminen

RT139 Arvio ajankäytöstä UUSI!

toimintaterapeutin tekemä arvio asiakkaan ajankäytöstä ja ajankäytön hallinnasta

Ajankäyttö on yksilöllinen kokemus toimintakokonaisuuksien välisestä tasapainosta päivittäin ja pidemmällä aikavälillä.

RT140 Arvio ympäristössä toimimisesta

toimintaterapeutin tekemä arvio asiakkaan toimimisesta omassa ympäristössään Huom. Ympäristössä toimiminen on fyysisessä, sosiaalisessa ja kulttuurisessa ympäristössä toimimista sekä palvelujen, apuvälineiden ja ortoosien käyttöä.

Ympäristössä toimiminen on fyysisessä, sosiaalisessa ja kulttuurisessa ympäristössä toimimista sekä palvelujen käyttöä. Arvioitavia asioita ovat toimintaa edistävien ortoosien, apuvälineiden ja teknologian käyttötarve, ympäristön mahdollisuudet ja esitteet asiakkaan toiminnallisuudelle sekä tarve niiden muuttamiseen. Toimintaterapeutti arvioi asiakkaan ympäristössä toimimista haastattelemalla, havainnoimalla asiakkaan toimintaa sekä strukturoitujen ja/tai standardoitujen arvointimenetelmien avulla. Kohtaa RT140 voidaan käyttää itsenäisenä toimintoluokkana silloin, kun arviota ympäristössä toimimisesta (RT141 - RT149) ei haluta tarkemmin täsmennää.

RT141 Arvio palvelutarpeesta

toimintaterapeutin tekemä arvio asiakkaan palvelutarpeesta Huom. Palvelutarve on kuntoutuspalveluiden, henkilökohtaisen avun ja kotiinvietyvien palveluiden tarvetta.

Palvelutarve on avuntarvetta liittyen itsestä huolehtimiseen, asioimiseen ja kotielämään, koulunkäyntiin ja opiskeluun, työssä käyntiin, yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen, vapaa-aikaan, leikkiin sekä liikkumiseen ympäristössä. Se on kuntoutuspalveluiden, henkilökohtaisen avun ja kotiin viettävien palveluiden tarvetta.

RT145 Arvio fyysisessä ympäristössä toimimisesta **UUSI!**

toimintaterapeutin tekemä arvio asiakkaan fyysisessä ympäristössä toimimisesta

Fyysinen ympäristö on asiakkaan asuin-, koti-, koulu- ja työympäristö. Toimintaterapeutti arvioi asiakkaan toimintaa ympäristössä sekä tarvetta muutoksiin, muun muassa valaistusta, liikkumisen esteiden poistamista, tukikahvojen ja ympäristönhallintalaitteiden tarvetta.

RT146 Arvio sosiaalisessa ympäristössä toimimisesta **UUSI!**

toimintaterapeutin tekemä arvio asiakkaan sosiaalisessa ympäristössä toimimisesta

Sosiaalinen ympäristö ovat asiakkaan läheiset ihmiset ja muu ihmissuhdeverkosto. Toimintaterapeutti arvioi asiakkaan toimintaa sosiaalisessa ympäristössä sekä tuen tarvetta ja saamista.

RT147 Arvio kulttuurisessa ympäristössä toimimisesta **UUSI!**

toimintaterapeutin tekemä arvio asiakkaan kulttuurisessa ympäristössä toimimisesta

Kulttuurinen ympäristö ovat asiakkaan ja hänen ympäristönsä arvot, tavat, tottumukset ja asenteet. Toimintaterapeutti arvioi asiakkaan toimintaa sekä ympäristön esteitä ja mahdollisuksia toiminnallisuudelle.

RT148 Arvio ortoositarpeesta UUSI!

toimintaterapeutin tekemä arvio asiakkaan ortoositarpeesta

Ortooseja ovat tehdasvalmisteiset ja yksilöllisesti valmistetut tuet, joilla ihminen ylläpitää toiminnallisuuttaan. Ortoosi voi lievittää kipua, ennalta ehkäistä tai korjata virheasentoja.

RT149 Arvio apuvälinetarpeesta (pl. ortoositarve) UUSI!

toimintaterapeutin tekemä arvio asiakkaan apuvälintarpeesta

Apuvälineitä ovat lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineet, painevaatteet, muut välineet ja teknologiset ratkaisut, joilla ihminen ylläpitää ja edistää toiminnallisuuttaan.

RT150 Arvio taidoista

toimintaterapeutin tekemä arvio asiakkaan taidoista Huom. Taitoja ovat motoriset taidot, prosessitaidot, psyykkiset taidot, sosiaaliset taidot, eettiset taidot ja kivunhallinnan taidot.

Taidot ovat toiminnan osatekijötä eli havaittavissa olevia tekoja. Tässä nimikkeistössä niitä ovat motoriset, psyykkiset, sosiaaliset ja eettiset taidot prosessitaidot ja kivunhallinnan taidot. Taitojen arvioinnilla tunnistetaan asiakkaan vahvuksia, havainnoidaan toiminnan itsenäisyyttä, tehokkuutta ja turvallisuutta sekä niitä haittaavia tekijöitä. Toimintaterapeutti arvioi asiakkaan taitoja haastattelemalla, havainnoimalla asiakkaan toimintaa sekä toiminnallisten, strukturoitujen ja/tai standardoitujen arvointimenetelmien avulla. Kohtaa RT150 voidaan käyttää itsenäisenä toimintoluokkana silloin, kun arviota (RT151 - RT156) ei haluta tarkemmin täsmennää.

RT151 Arvio motorisista taidoista

toimintaterapeutin tekemä arvio asiakkaan motorisista taidoista, esimerkiksi liikkumisesta ja esineiden käsittelystä

Motorisia taitoja ovat muun muassa tilassa ja toiminnan aikana liikkuminen, esineiden käsittely, voiman käyttäminen, fyysisen energian säättely sekä tarvittavien liikkumisen apuvälineiden käyttö.

RT152 Arvio prosessitaidoista

toimintaterapeutin tekemä arvio asiakkaan prosessitaidoista, esimerkiksi toiminnan aloittamisesta, jatkamisesta, mukauttamisesta ja loppuun saattamisesta sekä ohjeiden ymmärtämisestä ja noudattamisesta

Prosessitaitoja ovat muun muassa toiminnan aloittaminen, jatkaminen, mukauttaminen ja loppuun saattaminen, tiedon etsiminen ja mielessä pitäminen, esineiden tarkoituksenmukainen käyttäminen, ohjeiden ymmärtäminen ja noudattaminen, keskittyminen, harkinta sekä päätöksenteko.

RT153 Arvio psyykkisistä taidoista

toimintaterapeutin tekemä arvio asiakkaan psyykkisistä taidoista, esimerkiksi tunteiden ilmaisusta ja hallinnasta

Psyykkisiä taitoja ovat muun muassa tunteiden ilmaisu sanallisesti ja sanattomasti, ilmaisun tarkoitukseenmukaisuus ja tilanteeseen sopivuus sekä tunteiden hallinta.

RT154 Arvio sosiaalisista taidoista

toimintaterapeutin tekemä arvio asiakkaan sosiaalisista taidoista, esimerkiksi vuorovaikutuksesta tilanteeseen sopivalla tavalla

Sosiaalisia taitoja ovat muun muassa vuorovaikutus ja vastavuoroisuus tilanteeseen sopivalla tavalla, vuorovaikutuksen aloittaminen ja ylläpito, puolensa pitäminen yhteistyötilanteessa ja ristiriitojen ratkaisu sekä tarvittavan kommunikointiteknologian käyttö.

RT155 Arvio eettisistä taidoista

toimintaterapeutin tekemä arvio asiakkaan eettisistä taidoista, esimerkiksi taidoista arvioida suhdetta toisiin ihmisiin, sääntöihin tai normeihin

Eettisiä taitoja ovat muun muassa taito arvioida suhdetta toisiin ihmisiin, sääntöihin, normeihin ja taito harkita toimintaan liittyviä eettisiä periaatteita sekä toiminnan lyhyen ja pitkän aikavälin seurauksia ympäristöön.

RT156 Arvio kivunhallintataidoista **UUSI!**

toimintaterapeutin tekemä arvio asiakkaan kivunhallintataidoista

Kivunhallintataitoja ovat muun muassa kivun sietäminen ja kompensoatiokeinojen löytäminen. Pitkääikainen kipu ja kipukokemukset vaikuttavat ihmisen toimintaan ja toiminnallisiin valintoihin heikentävästi.

RT160 Arvio valmiuksista

toimintaterapeutin tekemä arvio asiakkaan sensorisista, motorisista, kognitiivisista, psyykkisistä, sosiaalisista ja eettisistä valmiuksista

Valmiudet ovat ihmisen ominaisuuksia eli taitojen käyttöä mahdollistavia tekijöitä. Tässä nimikkeistössä niitä ovat sensoriset, motoriset, kognitiiviset, psyykkiset, sosiaaliset ja eettiset valmiudet. Valmiuksien arvioinnilla tunnistetaan asiakkaan vahvuksia ja toiminnan rajoitteita aiheuttavia ominaisuuksia. Toimintaterapeutti arvioi asiakkaan valmiuksia haastattelemalla, havainnoimalla asiakkaan toimintaa sekä strukturoitujen ja/tai standardoitujen arvointimenetelmien avulla. Kohtaa RT160 voidaan käyttää itsenäisenä toimintoluokkana silloin, kun arviota valmiuksista (RT161–RT166) ei haluta tarkemmin täsmennää.

RT161 Arvio sensorisista valmiuksista

toimintaterapeutin tekemä arvio asiakkaan sensorisista valmiuksista, esimerkiksi tuntoon, asentoon ja tasapainoon, näköön, kuuloon, kipuun ja hajuaistiin liittyvistä aistihavainnoista

Sensorisia valmiuksia ovat muun muassa tuntoon, asentoon ja tasapainoon, näköön, kuuloon, kipuun ja hajuaistiin liittyvät aistihavainnot.

RT162 Arvio motorisista valmiuksista

toimintaterapeutin tekemä arvio asiakkaan motorisista valmiuksista, esimerkiksi kehon asennosta ja sen ylläpitämisestä, liikkeiden eriyttämisestä, praksiasta, kehon keskiviivan ylittämisestä sekä suun motorikasta

Motorisia valmiuksia ovat muun muassa kehon asento ja sen ylläpitäminen, lihaskestävyys, otteet, liikkeiden eriyttäminen, hahmottamisen ja motorisen toiminnan yhdistäminen, praksia, kehon keskiviivan ylittäminen sekä kehon puolien yhteistyö ja suun motorikka.

RT163 Arvio kognitiivisista valmiuksista

toimintaterapeutin tekemä arvio asiakkaan kognitiivisista valmiuksista, esimerkiksi vireystilasta, orientaatiosta aikaan, paikkaan ja henkilöön sekä muistitoiminoista, ongelmanratkaisukyvystä ja oppimisesta

Kognitiivisia valmiuksia ovat muun muassa vireystila, tietoisuus, läsnäolo, orientaatio aikaan, paikkaan ja henkilöön, muisti, jaksottaminen, luokittelu, käsitteen muodostus, ongelmanratkaisu, oppiminen, luovuus, mielikuvitus, riskinarvointi, hahmottaminen ja lukujonon ymmärtäminen.

RT164 Arvio psyykkisistä valmiuksista

toimintaterapeutin tekemä arvio asiakkaan psyykkisistä valmiuksista, esimerkiksi tunteiden ja stressitekijöiden tunnistamisesta, minäkuvasta ja omien kykyjen ja pystyvyyden arvioinnista

Psyykkisiä valmiuksia ovat muun muassa omien ja muiden tunteiden tunnistaminen, stressin ja stressitekijöiden tunnistaminen, minäkuvan tutkiminen sekä omien kykyjen ja pystyvyyden arvioiminen, rooli-identiteetti, vastuullisuus ja arvojen mukaan toimiminen.

RT165 Arvio sosiaalisista valmiuksista

toimintaterapeutin tekemä arvio asiakkaan sosiaalisista valmiuksista, esimerkiksi kontaktien hakemisesta ja kommunikointikeinoista

Sosiaalisia valmiuksia ovat muun muassa kontaktin hakeminen ja vastaanottaminen, puheen tuottaminen ja sanaton ilmaisu tai muut kommunikointikeinot.

RT166 Arvio eettisistä valmiuksista

toimintaterapeutin tekemä arvio asiakkaan eettisistä valmiuksista, esimerkiksi omien oikeuksien ja velvollisuksien, hyvän ja pahan sekä oikean ja väärän erottamisesta

Eettisiä valmiuksia ovat omien oikeuksien ja velvollisuksien, hyvän ja pahan sekä oikean ja väärän erottelu. Toimintaterapeutti arvioi asiakkaan eettisiä valmiuksia toiminnan suunnittelu- ja reflektiovaiheessa keskustelemalla asiakkaan kanssa.

RT180 Yhteenvetö toiminnallisuuden arviosta ja suositukset

toimintaterapeutin tekemä yhteenvetö asiakkaan toiminnallisuuden arviosta ja suositukset jatkokuntoutuksesta

Yhteenvetö arvioinnista on toimintaterapeutin näkemys asiakkaan toiminnallisuudesta tai siinä tapahtuneista muutoksista arvioinnin perusteella. Se sisältää asiakkaan näkemyksen toiminnallisuudestaan sekä toimintaterapeutin suositukset jatko-toimenpiteiksi.

RT190 Arvio asiakkaan muusta toiminnallisuudesta

toimintaterapeutin tekemä arvio asiakkaan muusta toiminnallisuudesta, joka ei sisällä tämän nimikkeiston muihin luokkiin

RT2 Asiakkaan toiminnallisuuden edistäminen

toimintaterapeutin kuvaus siitä, miten asiakkaan toiminnallisuutta edistetään

Asiakkaan toiminnallisuuden edistäminen ja elämänlaadun parantaminen toteutuvat asiakkaan, toimintaterapeutin, toiminnan ja ympäristön välisessä vuorovaikutukseissa. Terapeuttinen suhde tukee toimintaa ja toiminnasta yhteisesti jaettu kokemus edistää terapiasuhdetta. Terapeuttinen toiminta voi kohdentua sekä asiakkaan toimintaan, että ympäristöön ja niiden osatekijöihin. Se voidaan toteuttaa yksilöllisesti tai ryhmässä asiakkaan luonnollisissa toimintaympäristöissä, erilaisissa yhteisissä tai terapeutin vastaanotolla. Toimintaterapeutti ja asiakas arvioivat jatkuvasti terapien edistymistä suunnitelman ja tavoitteiden mukaisesti.

RT210 Suunnitelma toiminnallisuuden edistämiseksi

asiakkaan ja toimintaterapeutin yhdessä laatima suunnitelma toimintaterapien tavoitteiden toteuttamiseksi

Asiakas ja toimintaterapeutti laativat yhdessä tavoitteet ja suunnitelman toimintaterapien toteuttamiseksi. Toimintaterapien tavoitteet perustuvat asiakkaan toiminnallisuuden arvioinnista saatuihin tietoihin. Tavoitteissa kuvataan haluttu toiminnallisuuden muutos. Suunnitelmassa kuvataan toimintaterapien toteutusta. Toimintaterapeutti ja asiakas arvioivat terapien aikana suunnitelman toteutumista ja asiakkaan toiminnallisuuden edistymistä sekä tekevät tarvittaessa muutoksia suunnitelmaan ja terapien toteutukseen.

RT230 Toimintakokonaisuuksien hallinnan edistäminen

toimintaterapeutin kuvaus siitä, miten asiakkaan toimintakokonaisuuksien hallintaa edistetään Huom. Toimintakokonaisuuksia ovat itsestä huolehtiminen, asiointi ja kotielämän toiminnat, koulunkäynti ja opiskelu, työkyky ja työssä suoriutuminen, yhteiskunnallinen osallistuminen, vapaa-ajan toiminta, leikkitoiminta sekä levon ja ajankäytön tasapaino.

Toimintakokonaisuuksien hallinnan edistäminen parantaa asiakkaan elämänlaatua, vahvistaa osallisuutta sekä ajankäytön tasapainoa. Toimintaterapia perustuu asiakkaalle tarkoituksenmukaisten ja merkityksellisten, terapeuttisten toimintojen käytölle. Toimintaterapeutti ja asiakas valitsevat harjoiteltavat toiminnat siten, että ne edistävät asiakkaan taitoja ja valmiuksia sekä ympäristössä toimimista. Kohtaa T230 voidaan käyttää itsenäisenä toimintoluokkana silloin, kun toimintakokonaisuuksien hallinnan edistymisen sisältöä (T231 - T239) ei haluta tarkemmin täsmennää.

RT231 Itsestä huolehtimisen edistäminen

toimintaterapeutin kuvaus siitä, miten asiakkaan itsestä huolehtimisen toimintoja edistetään

Toimintaterapiassa itsestä huolehtimisen edistämisesä asiakas harjoittelee terveydestä huolehtimista, pukeutumista, hygieniasta huolehtimista, eri kehon osien hoitamista, wc- toimintoja, ruokailua ja ruokailutottumuksia, seksuaalitoimintoja, henkilökohtaisista välineistä huolehtimista, toiminnallisuutta edistävien tuotteiden ja teknologian käyttöä sekä liikkumista ja siirtymistä toiminnan yhteydessä.

RT232 Asioimisen ja kotielämän toimintojen edistäminen

toimintaterapeutin kuvaus siitä, miten asiakkaan asioimisen ja kotielämän toimintoja edistetään

Toimintaterapiassa asioimisen edistämisesä asiakas harjoittelee hankintojen ja ososten tekoa kaupoista ja verkkokaupoista, raha-asioista huolehtimista, virastoissa asioimista, liikkumista paikasta toiseen ja kulkuneuvojen käyttöä. Kotielämän toimintojen edistyminen on tavoite, johon asiakas pääsee harjoittelemalla aterioiden valmistamista, kodinhoitoa ja -huoltoa, ihmisiä ja kotieläimiä huolehtimista.

RT233 Koulunkäynnin ja opiskelun edistäminen

toimintaterapeutin kuvaus siitä, miten asiakkaan koulunkäynnin ja opiskelun toimintoja edistetään

Toimintaterapiassa koulunkäynnin ja opiskelun edistämisesä asiakas harjoittelee opiskeluun hakeutumista, oppimisympäristössä toimimista, koulu- ja opiskelutehtävien suorittamista sekä opiskelijan roolin omaksumista ja ylläpitämistä

RT234 Työkyvyn ja työssä suoriutumisen edistäminen

toimintaterapeutin kuvaus siitä, miten asiakkaan työkykyä ja työelämän toimintoja edistetään

Toimintaterapiassa työssä suoriutumisen edistämisesä asiakas harjoittelee työtehtäviä, työympäristössä toimimista sekä työntekijän roolin omaksumista ja ylläpitämistä. Työ on ansiotyön tekemistä tai työllistymistä edistäviä toimintoja, kuten työhönvalmennusta, kuntouttavaa työtoimintaa ja työkokeilua.

RT235 Yhteiskunnallisen osallistumisen edistäminen

toimintaterapeutin kuvaus siitä, miten asiakkaan yhteiskunnallisen osallistumisen toimintoja edistetään

Toimintaterapiassa yhteiskunnallisen osallistumisen edistämisesä asiakas ja toimintaterapeutti yhdessä etsivät asiakkaalle merkityksellisiä osallistumismahdollisuuksia, esimerkiksi vapaaehtoistyön tekemistä, yhdistys- ja yhteisötoimintaa.

RT236 Vapaa-ajan toiminnan edistäminen

toimintaterapeutin kuvaus siitä, miten asiakkaan vapaa-ajan toimintaa edistetään

Toimintaterapiassa vapaa-ajan toiminnan edistämisesä asiakas ja toimintaterapeutti yhdessä etsivät ja kokeilevat erilaisia työn ja muiden velvoitteiden ulkopuolelle jääviä toimintoja ja harrastuksia. Vapaa-ajan toiminnat vahvistavat ja tuottavat mielihyvää.

RT237 Leikkitoiminnan edistäminen

toimintaterapeutin kuvaus siitä, miten asiakkaan leikkitoimintaa edistetään

Toimintaterapiassa leikkimisen edistämisesä asiakas harjoittelee ohjattua ja vapauttaa leikkiä, leikkivälaineiden käyttöä, ympäristön ja muiden leikkijöiden huomioimista sekä mielikuvituksen käyttöä.

RT238 Levon edistäminen

toimintaterapeutin kuvaus siitä, miten asiakkaan lepotoimintoja edistetään

Toimintaterapiassa levon edistämisesä asiakas ja toimintaterapeutti yhdessä muokkaavat asiakkaan nukahtamisrutiineja, unirytmia, unen määrää ja laatua, nukkumisympäristöä sekä kokeilevat erilaisia rentoutumiskeinoja.

RT239 Ajankäytön hallinnan edistäminen **UUSI!**

toimintaterapeutin kuvaus siitä, miten asiakkaan ajankäyttöä ja sen hallintaa edistetään

Toimintaterapiassa ajankäytön hallinnan edistämisesä asiakas ja toimintaterapeutti yhdessä suunnittelevat asiakkaan päivittäistä ja pidemmän aikavälin tasapainoista toimintakokonaisuuksien välillä.

RT240 Ympäristössä toimimisen edistäminen

toimintaterapeutin kuvaus siitä, miten asiakkaan ympäristössä toimimista edistetään

Ympäristössä toimimisen edistämisesä asiakas harjoittelee toimimista asuin- ja elinympäristössään sekä kokeilee ja opettelee tarkoituksenmukaisten palveluiden käyttöä. Ympäristöllä tarkoitetaan fyysisää, sosiaalista ja kulttuurista ympäristöä sekä niiden mahdollisuksia ja esteitä asiakkaan toiminnallisuuteen. Ympäristössä toimimisen edistämisesä asiakas opettelee käyttämään tarvitsemiaan ortooseja ja apuvälineitä. Kohtaa RT240 voidaan käyttää itsenäisenä toimintoluokkana silloin, kun ympäristössä toimimisen edistymistä (RT241 – RT249) ei haluta tarkemmin täsmennää.

RT241 Palveluiden käytön suunnittelu ja toteutus

toimintaterapeutin kuvaus asiakkaan palveluiden käytön suunnittelusta ja toteutuksesta, esimerkiksi kuntoutuspalveluista, henkilökohtaisen avustajan palveluista tai kotiin vietävistä palveluista

Palveluiden käytön suunnittelussa ja toteutuksessa asiakas ja toimintaterapeutti yhdessä etsivät, valitsevat ja yhteensovittavat tarkoituksenmukaisia palveluita ja ratkaisuja, jotka tukevat itsestä huolehtimista, asioimista, kotielämää, koulunkäynnitä, opiskelua, työn tekemistä, yhteiskunnallista vaikuttamista, vapaa-ajan toimintaa, leikkiä, ajankäytön hallintaa sekä liikkumista ympäristössä. Palveluita ovat esimerkiksi, kuntoutuspalvelut, henkilökohtaisen avustajan palvelut ja kotiin vietävät palvelut.

RT245 Fyysisessä ympäristössä toimimisen edistäminen UUSI!

toimintaterapeutin kuvaus siitä, miten asiakkaan fyysisessä ympäristössä toimimista edistetään

Fyysisessä ympäristössä toimimisen edistämiseksi toimintaterapeutti suunnittelee asunnon, koulun ja työympäristön muutokset yhdessä asiakkaan kanssa.

RT246 Sosialisessa ympäristössä toimimisen edistäminen UUSI!

toimintaterapeutin kuvaus siitä, miten asiakkaan sosialisessa ympäristössä toimimista edistetään

Sosialisessa ympäristössä toimimisen edistämiseksi asiakas ja toimintaterapeutti etsivät keinoja asiakkaan sosiaalisen verkoston luomiseksi ja ylläpitämiseksi.

RT247 Kulttuurisessa ympäristössä toimimisen edistäminen UUSI!

toimintaterapeutin kuvaus siitä, miten asiakkaan kulttuurisessa ympäristössä toimimista edistetään

Kulttuurisessa ympäristössä toimimisen edistämiseksi asiakas ja toimintaterapeutti etsivät keinoja, jotka mahdollistavat asiakkaan omien arvojen ja asenteiden sekä tapojen ja tottumosten mukaisen toiminnan sekä ympäröivään kulttuuriin mukautumisen.

RT248 Ortoosin käytön edistäminen UUSI!

toimintaterapeutin kuvaus siitä, miten asiakas opetetaan käyttämään hänelle luovutettua ortoosia, kuntoutumaan ortoosin avulla ja huoltamaan sitä

Toimintaterapeutti sovittaa asiakkaalle valmiin ortoosin tai suunnittelee, valmistaa ja sovitaa yksilöllisen ortoosin. Toimintaterapeutti opettaa ortoosin käyttöä suullisesti tai toiminnan avulla sekä antaa suulliset ja/tai kirjalliset käyttöohjeet. Asiakas ja toimintaterapeutti sopivat tarvittaessa ortoosin käytön seurannasta. Ortooseja ovat tehdasvalmisteiset ja yksilöllisesti valmistetut tuet, joilla ihminen ylläpitää toiminnallisuuttaan. Ortoosi voi lievittää kipua, ennalta ehkäistä tai korjata virheaseita.

RT249 Apuvälineen (pl. ortoosin) käytön edistäminen UUSI!

toimintaterapeutin kuvaus siitä, miten asiakas opetetaan käyttämään hänelle luovutettua apuvälinettä, kuntoutumaan sen avulla ja huoltamaan sitä

Toimintaterapeutti sovitaa ja hankkii tai valmistaa asiakkaalle valmiin apuvälineen. Toimintaterapeutti opettaa apuvälineen käyttöä suullisesti tai toiminnan avulla sekä antaa suulliset tai kirjalliset käytööhjeet. Asiakas ja toimintaterapeutti sopivat tarvittaessa apuvälineen käytön seurannasta. Apuvälineitäh ovat lakisääteiset kuntoutuksen apuvälineet, painevaatteet, muut välineet ja teknologiset ratkaisut, joilla ihmisen ylläpitää ja edistää toiminnallisuuttaan.

RT250 Taitojen vahvistaminen toiminnalla

toimintaterapeutin kuvaus siitä, miten asiakkaan taitoja vahvistetaan toiminnan ja harjoitusten avulla

Toimintaterapia on asiakkaan taitojen vahvistamista toiminnan avulla. Asiakas ja toimintaterapeutti valitsevat tarkoitukseenmukaiset toiminnat ja toimintaympäristön niin, että ne edistävät toimintaterapialle asetettuja tavoitteita. Tässä nimikkeistössä taidot ovat motorisia, prosessointiin liittyviä, psyykkisiä, sosiaalisia ja eettisiä sekä kivunhallintaan liittyviä havaittavia tekona eli toiminnan osatekijöitä. Kohtaa RT250 voidaan käyttää itsenäisenä toimintoluokkana silloin, kun taitojen vahvistumista toiminnassa (RT251 – RT256) ei haluta tarkemmin täsmennää.

RT251 Motoristen taitojen vahvistaminen

toimintaterapeutin kuvaus siitä, miten asiakkaan motorisia taitoja vahvistetaan toiminnan avulla, esimerkiksi harjoittelemana tilassa liikkumista, esineiden ja liikkumisen apuvälineiden käytöä

Toimintaterapiassa asiakkaan motoristen taitojen vahvistaminen on tilassa liikkumisen ja liikkumisen apuvälineiden käytön harjoittelua. Se on myös esineiden käsittelemistä, voiman käyttöä ja fyysisen energian säättelyä.

RT252 Prosessitaitojen vahvistaminen

toimintaterapeutin kuvaus siitä, miten asiakkaan prosessitaitoja vahvistetaan toiminnan avulla, esimerkiksi harjoittelemana tavoitteellista ja suunnitelmallista tekemistä

Toimintaterapiassa asiakkaan prosessitaitojen vahvistaminen on tavoitteellisen ja suunnitelmallisen tekemisen harjoittelua. Asiakas aloittaa toiminnan, jatkaa sitä, mukauttaa sitä aikaan ja paikkaan sopivaksi ja saattaa loppuun toiminnan. Se on myös tiedon etsimistä ja mielessä pitämistä, esineiden tarkoitukseenmukaista käytämistä, ohjeiden ymmärtämistä ja noudattamista, keskittymistä, harkintaa ja päättöksentekoa.

RT253 Psyykkisten taitojen vahvistaminen

toimintaterapeutin kuvaus siitä, miten asiakkaan psyykkisiä taitoja vahvistetaan, esimerkiksi harjoittelemalla sanallista ja sanatonta tunneilmaisua

Toimintaterapiassa psyykkisten taitojen vahvistaminen on sanallisen ja sanattoman tunneilmaisun harjoittelua siten, että se on tarkoituksenmukaista ja tilanteeseen sopivaa. Se on myös tunteiden hallinnan harjoittelua.

RT254 Sosiaalisten taitojen vahvistaminen

toimintaterapeutin kuvaus siitä, miten asiakkaan sosiaalisia taitoja vahvistetaan toiminnan avulla, esimerkiksi harjoittelemalla vuorovaikutuksen aloittamista ja ylläpitämistä

Toimintaterapiassa sosiaalisten taitojen vahvistaminen on vuorovaikutuksen aloittamisen ja ylläpitämisen harjoittelua ja tarvittaessa kommunikointiteknologian käytöä. Se on myös tilanteen ja sen edellyttämän tai mahdollistaman vuorovaikutuksen harjoittelua, kuten puolensa pitämistä ja ristiriitojen ratkaisua yhteistyötilanteissa.

RT255 Eettisten taitojen vahvistaminen

toimintaterapeutin kuvaus siitä, miten asiakkaan eettisiä taitoja vahvistetaan toiminnan avulla, esimerkiksi harjoittelemalla suhtautumista toisiin ihmisiin, sääntöihin ja normeihin

Toimintaterapiassa eettisiä taitoja vahvistetaan harjoittelemalla suhtautumista toisiin ihmisiin, sääntöihin ja normeihin sekä vastuunottoa toiminnan seurauksista. Asiakas ja toimintaterapeutti suunnittelevat toimintaa niin, että se on turvallista, miellyttävää ja hyödyllistä sekä itselle että toisille.

RT256 Kivunhallintataitojen vahvistaminen **UUSI!**

toimintaterapeutin kuvaus siitä, miten asiakkaan kivunhallintaitoja vahvistetaan toiminnan avulla

Toimintaterapiassa kivunhallintataitojen vahvistaminen on pitkääikaisten kiputunteiden kompensaatioineiden etsimistä ja kokeilua. Se on muun muassa apuvälineiden ja painevaatteiden käytön harjoittelua sekä kognitiivisia harjoitusmenetelmiä ja oman toiminnan mukauttamista toimintaympäristössä.

RT260 Valmiuksien kehittäminen

toimintaterapeutin kuvaus asiakkaan sensoristen, motoristen, kognitiivisten, psyykkisten ja sosiaalisten valmiuksien kehittämisestä

Toimintaterapia on asiakkaan valmiuksien kehittämistä toiminnan avulla. Asiakas ja toimintaterapeutti valitsevat yhdessä tarkoitukseenmukaiset toiminnot ja toimintaympäristön niin, että ne edistävät toimintaterapialle asetettuja tavoitteita. Tässä nimikkeistössä valmiudet ovat sensorisia, motorisia, kognitiivisia, psyykkisiä ja sosiaalisia ihmisen ominaisuuksia eli taitojen käyttöä mahdollistavia osatekijöitä. Kohthaan RT260 voidaan käyttää itsenäisenä toimintoluokkana silloin, kun valmiuksien kehittymistä (RT261 – RT265) ei haluta tarkemmin täsmennää.

RT261 Sensoristen valmiuksien kehittäminen

toimintaterapeutin kuvaus asiakkaan sensoristen valmiuksien kehittämisestä esimerkiksi aistitoimintojen harjoittelulla

Toimintaterapiassa sensoristen valmiuksien kehittäminen on aistitoimintojen harjoittelua toiminnan avulla. Sensorisia valmiuksia ovat muun muassa tuntoon, asentoon, tasapainoon sekä näköön, kuuloon, kipuun ja hajuaistiin liittyvät aistihavainnot.

RT262 Motoristen valmiuksien kehittäminen

toimintaterapeutin kuvaus asiakkaan motoristen valmiuksien kehittämisestä liikkumisen ja liikkeiden harjoittelun avulla

Toimintaterapiassa motoristen valmiuksien kehittäminen on liikkumisen ja liikkeiden harjoittelua toiminnan avulla. Motorisia valmiuksia ovat muun muassa kehon asento ja sen ylläpitäminen, lihaskestävyys, otteet, liikkeiden eriyttäminen, hahmottamisen ja motorisen toiminnan yhdistäminen sekä praksia, kehon keskiviivan ylittäminen ja kehon puolien yhteistyö ja suun motoriikka.

RT263 Kognitiivisten valmiuksien kehittäminen

toimintaterapeutin kuvaus asiakkaan kognitiivisten valmiuksien kehittämisestä toiminnan ajattelun, orientaation, oppimisen ja hahmottamisen harjoittelun avulla

Toimintaterapiassa kognitiivisten valmiuksien kehittäminen on ajattelun, orientaation, oppimisen ja hahmottamisen harjoittelua toiminnan avulla. Kognitiivisia valmiuksia ovat muun muassa vireystila, tietoisuus, läsnäolo, orientaatio aikaan, paikan ja henkilöön, muisti, jaksottaminen, luokittelu, käsitteen muodostus, ongelmanratkaisu, oppiminen, luovuus, mielikuvitus, riskinarvointi, hahmottaminen ja lukujonon ymmärtäminen.

RT264 Psyykkisten valmiuksien kehittäminen

toimintaterapeutin kuvaus asiakkaan psyykkisten valmiuksien kehittämisestä tunteiden tunnistamisen ja itsetuntemuksen harjoittelun avulla

Toimintaterapiassa psyykkisten valmiuksien kehittäminen on tunteiden tunnistamisen ja itsetuntemuksen harjoittelua toiminnan avulla. Psyykkisiä valmiuksia ovat muun muassa omien ja muiden tunteiden tunnistaminen, stressin ja stressitekijöiden tunnistaminen, minäkuvan tutkiminen sekä omien kykyjen ja pystyvyyden arviointinen, rooli-identiteetti, vastuullisuus ja arvojen mukaan toimiminen.

RT265 Sosiaalisten valmiuksien kehittäminen

toimintaterapeutin kuvaus asiakkaan sosiaalisten valmiuksien kehittämisestä kommunikoinnin harjoittelun avulla

Toimintaterapiassa sosiaalisten valmiuksien kehittäminen on kommunikoinnin harjoittelua toiminnan avulla. Sosiaalisia valmiuksia ovat muun muassa kontaktin hankeminen ja vastaanottaminen, puheen tuottaminen ja sanaton ilmaisu tai muut kommunikointikeinot.

RT280 Yhteenveto toiminnallisuuden edistämisestä ja suositukset

toimintaterapeutin tekemä yhteenveto asiakkaalle annetun toimintaterapien vaikuttavuudesta ja toiminnallisuuden edistämisestä sekä asiakkaalle annetut suositukset jatkokuntoutuksesta

Yhteenveto asiakkaan toiminnallisuuden edistämisestä on toimintaterapeutin näkemys toimintaterapien vaikuttavuudesta ja asiakkaan toiminnallisuudessa tapahtuneista muutoksista. Se sisältää asiakkaan näkemyksen toiminnallisuutensa ja toimintakykynsä muutoksista sekä toimintaterapeutin suositukset jatkotoimenpiteiksi.

RT290 Muu asiakkaan toiminnallisuuden edistäminen

muu asiakkaan toiminnallisuuden edistäminen, joka ei sisällä tämän nimikkeiston muihin luokkiin

RT3 Neuvonta ja ohjaus toiminnallisuuden edistämisessä

toimintaterapeutin asiakkaalle antama neuvonta ja ohjaus toiminnallisuuden ja terveyden edistämiseksi sekä toiminnallisten ongelmien ennaltaehkäisemiseksi

Toiminnallisutta edistäävä neuvonta ja ohjaus ovat asiakkaan ohjaamista merkityksellisen ja tarkoituksenmukaisen toiminnan löytämiseen sekä terveyden edistämiseen ja toiminnallisten ongelmien ennaltaehkäisyyn. Toimintaterapeutti ohjaasi asiakaisille tietolähteille ja palveluihin, jotka edistävät asiakkaan toiminnallisutta. Neuvonta ja ohjaus voivat kohdentua yksilöön, toimintaan tai ympäristöön tai näiden vuorovaikutukseen.

RT310 Neuvonta ja ohjaus toimintakokonaisuuksien hallinnassa

toimintaterapeutin asiakkaalle ja hänen lähiympäristölle antama neuvonta ja ohjaus toimintakokonaisuuksien hallitsemiseksi, esimerkiksi itsestä huolehtimisen, koulunkäynnin, opiskelun tai työssä suoriutumisen hallitsemiseksi

Toimintakokonaisuuksien hallinnan neuvonnassa ja ohjauksessa toimintaterapeutti ohjaasi asiakasta ja hänen lähiympäristöään asiakkaan itsestä huolehtimisessa, asioimisessa ja kotielämässä, koulunkäynnissä ja opiskelussa, työssä suoriutumisessa, yhteiskunnallisessa osallistumisessa, vapaa-ajan toiminnassa ja leikkisä sekä ajankäytön tasapainossa eri toimintakokonaisuuksien välillä.

RT320 Neuvonta ja ohjaus taitojen vahvistamisessa

toimintaterapeutin asiakkaalle antama neuvonta ja ohjaus motoristen, psyykkisten, sosiaalisten, eettisten ja prosessi- ja kivunhallinnan taitojen vahvistamiseksi, ylläpitämiseksi ja uusienvaitojen oppimiseksi

Taitojen vahvistumisen neuvonnassa ja ohjauksessa toimintaterapeutti ohjaasi asiakasta ylläpitämään ja vahvistamaan sekä oppimaan uusia motorisia, psyykkisiä, sosiaalisia ja eettisiä taitoja sekä prosessitaitoja ja kivunhallinnan taitoja. Toimintaterapeutti ohjaasi asiakasta toimimaan turvallisesti ja mahdollisimman itsenäisesti.

RT330 Neuvonta ja ohjaus valmiuksien kehittämisessä

toimintaterapeutin asiakkaalle antama neuvonta ja ohjaus sensoristen, motoristen, kognitiivisten, psyykkisten ja sosiaalisten valmiuksien kehittämiseksi omatoimisen harjoittelun avulla

Valmiuksien kehittämisen neuvonnassa ja ohjauksessa toimintaterapeutti ohjaaa asiakasta omatoimiseen harjoittelun, jotta asiakas parantaisi sensorisia, motorisia, kognitiivisia, psyykkisiä ja sosiaalisia valmiuksiaan.

RT340 Neuvonta ja ohjaus ympäristössä toimimisessa

toimintaterapeutin asiakkaalle antama neuvonta ja ohjaus fyysisessä, psyykkisessä, sosiaalisessa ja kulttuurisessa ympäristössä toimimiseksi

Ympäristössä toimimisen neuvonnassa ja ohjauksessa toimintaterapeutti ohjaa asiakasta fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja kulttuurisen ympäristön kysymyksissä. Toimintaterapeutti neuvoo fyysisen lähiympäristön muuttamiseen liittyvissä asioissa sekä osallisuutta vahvistavan psyykkisen, sosiaalisen ja kulttuurisen ympäristön muokkaamisessa tai siihen sopeutumisessa.

RT350 Neuvonta ja ohjaus ortoosien hankinnassa

toimintaterapeutin antama neuvonta ja ohjaus ortoosien hankinnassa ja toiminnallisuden ongelmien ennaltaehkäisyssä ortoosien avulla

Ortoosien käytön neuvonnassa ja ohjauksessa toimintaterapeutti ohjaa asiakasta ennaltaehkäisemään toiminnallisuden ongelmia ortoosien avulla. Toimintaterapeutti neuvoo ortoosien hankinnassa ja käytön oikeassa ajoituksessa.

RT360 Neuvonta ja ohjaus apuvälineiden (pl. ortoosit) hankinnassa

toimintaterapeutin antama neuvonta ja ohjaus toiminnallisuden ongelmien ennaltaehkäisyssä muiden apuvälineiden kuin ortoosien avulla

Apuvälineiden käytön neuvonnassa ja ohjauksessa toimintaterapeutti ohjaa asiakasta apuvälineiden hankinnassa toiminnallisuden ongelmien ennaltaehkäisemiseksi. Toimintaterapeutti neuvoo myös toiminnallisutta edistävien muiden välineiden, tarvikkeiden ja hyvinvointiteknologian hankinnassa ja käytössä.

RT370 Neuvonta ja ohjaus palveluiden käyttämisessä

toimintaterapeutin antama neuvonta ja ohjaus asiakkaalle kuntoutus- ja muiden palveluiden käyttämisessä

Palveluiden käytön neuvonnassa ja ohjauksessa toimintaterapeutti ohjaa asiakasta toiminnallisutta vahvistavien ja terveyttä edistävien kuntoutus- ja muiden palveluiden löytämisessä ja valinnassa.

RT390 Neuvonta ja ohjaus muun toiminnallisuden edistämisessä

toimintaterapeutin asiakkaalle antama neuvonta ja ohjaus muun kuin tähän nimikkeistöön sisältyväni toiminnallisuden edistämisessä

RT4 Toimintaterapien muu asiakastyö

toimintaterapeutin tekemä välillinen asiakastyö, joka edesauttaa asiakkaan toimintaterapien toteutusta

RT410 Tiedonhankinta*

toimintaterapeutin tekemä tiedonhankinta, joka edistää asiakkaan toimintaterapien suunnitelua, toteutusta ja arvointia

RT420 Yhteistyö asiakkaan, hänen omaistensa ja tukiverkos-tonsa kanssa*

toimintaterapeutin tekemä yhteistyö asiakkaan, hänen omaistensa ja tukiverkostonsa kanssa

RT421 Neuvotteluihin osallistuminen ja tiedottaminen*

toimintaterapeutin osallistuminen asiakkaan hoitoon liittyviin neuvotteluihin sekä tiedottamisen asiakkaan toimintaterapiasta muulle henkilökunnalle

RT422 Kuntoutusyhteistyöhön osallistuminen*

toimintaterapeutin osallistuminen asiakkaan kuntoutukseen liittyviin neuvotteluihin ja yhteisöryhmiin

RT430 Toimintaterapeutin konsultaatiovastaus*

toimintaterapeutin antama suullinen tai kirjallinen asiantuntija-apu asiakkaan toimintaterapiaan liittyvissä kysymyksissä

RT440 Dokumentointi*

toimintaterapeutin tekemä kirjaus annetusta toimintaterapiasta asiakas- tai potilaskertomukseen ja tilastointiohjelmaan, sekä dokumentointi lähetävälle taholle asiakkaan toimintaterapien toteutuksesta

RT441 Kirjaaminen potilaas-/asiakasisakiirjoihin*

toimintaterapeutin tekemä kirjaus annetusta toimintaterapiasta asiakas- tai potilaskertomukseen tai muuhun asiakirjaan

RT442 Videointi, valokuvaus*

toimintaterapeutin toteuttama asiakkaan toimintaterapien videointi tai valokuvaus

Tähellä (*) merkityt nimikkeet ovat ainoastaan hallinnollisia. Ne soveltuват esimerkiksi tilastoinnin tarpeisiin mutta eivät potilaskertomusmerkintöihin.

RT443 Toimintaterapeutin lausunto

toimintaterapeutin tekemä lausunto viranomaiselle tai toimintaterapian maksajalle asiakkaan toiminnallisuudesta, hänen käytämistään apuvälineistä ja asunnonmuutostöiden tarpeesta

RT490 Muu asiakastyö

toimintaterapeutin tekemä muu välillinen asiakastyö, jota ei ole mainittu muualla tässä nimikkeistössä

Tähdellä (*) merkityt nimikkeet ovat ainoastaan hallinnollisia. Ne soveltuват esimerkiksi tilastoinnin tarpeisiin mutta eivät potilaskertomusmerkintöihin.

RT5 Asiantuntija- ja koulutustehtävät

toimintaterapeutin toiminta asiantuntijana ja kouluttajana kansalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi

RT510 Asiantuntijana toimiminen*

toimintaterapeutin toiminta oman ammattialansa ja kuntoutuksen asiantuntijana paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti eri tehtävissä ja hankkeissa

RT511 Asiantuntijana toimiminen paikallisesti ja alueellisesti*

toimintaterapeutin toiminta oman ammattialansa ja kuntoutuksen asiantuntijana paikallisissa palvelujen sisällön ja laadun kehittämishankkeissa

RT512 Asiantuntijana toimiminen kansallisissa ja kansainvälisissä yhteistyöverkostoissa*

toimintaterapeutin toiminta oman ammattialansa ja kuntoutuksen asiantuntijana kansallisissa ja kansainvälisissä tutkimuksissa ja kehittämishankkeissa

RT513 Asiantuntija-avun antaminen*

toimintaterapeutin antama asiantuntija-apu toimintaterapijan ja kuntoutuksen palvelutojan-koon sekä henkilöstömitoitukseen liittyvissä kysymyksissä

RT520 Kouluttajana ja ohjaajana toimiminen*

toimintaterapeutin toiminta oman ammattialansa kouluttajana ja ohjaajana kollegoille, opiskelijoille ja yhteistyökumppaneille

RT521 Kouluttajana toimiminen*

toimintaterapeutin toteuttama kertaluontoinen koulutus

RT522 Toimintaterapeuttioopiskelijoiden ohjaus ja opettaminen*

toimintaterapeutin antama toimintaterapeuttioopiskelijoiden työharjoittelun aikainen ohjaus ja opettaminen

RT523 Muun henkilökunnan ja opiskelijoiden ohjaus*

toimintaterapeutin antama kertaluontoinen muun henkilökunnan ja opiskelijoiden ohjaus

Tähellä (*) merkityt nimikkeet ovat ainoastaan hallinnollisia. Ne soveltuvat esimerkiksi tilastoinnin tarpeisiin mutta eivät potilaskertomusmerkintöihin.

RT524 Työhön perehdytys*

toimintaterapeutin tekemä pitkäjänteinen ja suunnitelmallinen kollegoiden tai muiden työntekijöiden perehdytys työpaikalla

RT525 Työnohjaajana toimiminen*

toimintaterapeutin antama työnohjaus kollegoille tai muulle henkilökunnalle

RT530 Aineiston tuottaminen*

toimintaterapeutin tekemä toimintaterapian tunnettuutta lisäävän julkaisun tai muun aineiston tuottaminen Huom. Julkaisuja ja aineistoja ovat oppimateriaalit, artikkeliit, kirjat ja videot.

RT531 Terapiatyössä käytettävä aineiston tuottaminen*

toimintaterapeutin tekemä toimintaterapian toteuttamista tukevan aineiston, esimerkiksi ortosien hoito-ohjeiden tai terveyskasvatusmateriaalien tuottaminen

RT532 Julkaisutoiminta*

toimintaterapeutin tekemä oppimateriaalien, artikkeliien tai muiden julkaisujen tuottaminen

RT590 Muut asiantuntija ja koulutustehtävät*

toimintaterapeutin työhön kuuluvat muut asiantuntija- ja koulutustehtävät, jotka eivät sisälly tämän nimikkeistön muihin luokkiin

Tähdellä (*) merkityt nimikkeet ovat ainoastaan hallinnollisia. Ne soveltuvat esimerkiksi tilastoinnin tarpeisiin mutta eivät potilaskertomusmerkintöihin.

RT9 Johtaminen ja kehittäminen

toimintaterapeutin toiminta oman työnsä, työryhmän tai yksikön johtajana ja kehittäjänä

RT910 Johtaminen*

toimintaterapeutin toiminta johtamistehtävissä

RT911 Toiminnan ja talouden johtaminen*

toimintaterapeutin toiminta toiminnan ja talouden johtamistehtävissä

RT912 Henkilöstön johtaminen*

toimintaterapeutin toiminta henkilöstön ajankäytöön, rekrytointiin ja kehittämiseen liittyvissä tehtävissä

RT920 Asiantuntijuuden ja ammattitaidon kehittäminen*

toimintaterapeutin toiminta oman asiantuntijuuden ja ammattitaidon kehittämistehtävissä

RT921 Koulutukseen osallistuminen*

toimintaterapeutin osallistuminen ammattitaitoaan kehittäään koulutukseen

RT922 Työnohjaukseen osallistuminen*

toimintaterapeutin osallistuminen työnohjaukseen oman ammattitaitonsa ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi

RT923 Ammattikirjallisuuteen tutustuminen*

toimintaterapeutin tutustuminen ammattitaitoa kehittäään kirjallisuuteen sekä lainsääädätöön ja suosituksiin

RT930 Tutkimus- ja kehittämistyö*

toimintaterapeutin tekemä palvelutootannon tutkimus- ja kehittämistyö yhteistyössä sidosryhmien kanssa

RT931 Kehittämistyö*

toimintaterapeutin tekemä palveluiden ja uusien toimintamuotojen kehittämistyö

RT932 Laadunhallinta*

toimintaterapeutin tekemä oman toimintansa laadun arviointi ja -hallintatyö

Tähellä (*) merkityt nimikkeet ovat ainoastaan hallinnollisia. Ne soveltuват esimerkiksi tilastoinnin tarpeisiin mutta eivät potilaskertomusmerkintöihin

RT933 Tutkimustyö*

toimintaterapeutin osallistuminen tieteelliseen tutkimustyöhön

RT940 Markkinointi ja tiedottaminen*

toimintaterapeutin tekemä oman työn ja toimintaterapiapalvelujen esittely sekä esittelyateriaalin tuottaminen

RT950 Toimisto- ja järjestelytyöt*

toimintaterapeutin tekemät toimisto- ja järjestelytehtävät

RT990 Muu johtaminen ja kehittäminen*

toimintaterapeutin työhön kuuluvat muut johtamis- ja kehittämistehtävät, jotka eivät sisälly tämän nimikkeiston muihin luokkiin

Tähdellä (*) merkityt nimikkeet ovat ainoastaan hallinnollisia. Ne soveltuват esimerkiksi tilastoinnin tarpeisiin mutta eivät potilaskertomusmerkintöihin

3 Nomenklatur för ergoterapi

RT1 Bedömning av klientens aktivitetsutförande

ergoterapeutens bedömning av klientens aktivitetsutförande, de faktorer som påverkar aktivitetsutförandet och behovet av ändringar samt klientens motivation till förändring

Aktivitetsutförande beskriver klientens aktivitetsförmåga i vardagen och omfattar individuella faktorer, omgivnings- och delaktighetsfaktorer. Detta innefattar växelverkan mellan mänskliga, omgivning och aktivitet samt förmågan, viljan och möjligheterna att leva ett balanserat liv. Aktivitetsutförande handlar om att klienten behärskar aktivitetsheterna och använder sig av sina förmågor och färdigheter på ett sätt som känns tillfredsställande. För bedömning av aktivitetsutförande skapar ergoterapeuten ett interaktionsförhållande till klienten för att främja terapeutiskt samspel. Under bedömningen samlar ergoterapeuten omfattande kunskap om klientens livssituation och aktivitetsutförande. I detta bör ingå information om faktorer som påverkar klientens aktivitetsutförande, klientens syn på förändringsbehov och motivation för genomförandet av förändringar. Som avslutning på bedömningen utformar ergoterapeuten och klienten en plan för att förbättra aktivitetsutförandet och livskvaliteten. Planen innefattar mål och tidtabell, som utarbetas för att klargöra hur förändring uppnås. Målen för ergoterapin ställs enligt klientens behov och definieras med hjälp av den information som samlats under bedömningen. I denna plan kombinerar man klientens sakkunnighet angående sitt eget liv, ergoterapeutens praktiska och vetenskapliga/teoretiska kunnande, evidensbaserad kunskap samt allmänna förordningar, normer och lagar. Bedömning används även för att utvärdera effekten av förverkligad ergoterapi.

RT110 Utredning av behovet av ergoterapi

ergoterapeutens utredning över behovet av ergoterapi, utgående från remiss eller annan begäran

Ergoterapeuten utreder klientens behov av ergoterapi utgående från remiss eller annan begäran och den bakgrundsinformation man har om klienten.

RT120 Utredning av livssituation

ergoterapeutens bedömning av klientens aktivitetsområden och förmågan att behärska dessa. Obs. Aktivitetsområdena består av personlig vård/ADL, uträttande av ärenden, aktiviteter relaterade till hemliv, skolgång och studieliv, arbetsförmåga och prestationer, samhälleligt deltagande, fritidsaktiviteter, lek, vila och tidsanvändning.

Ergoterapeuten sätter sig in i klientens livssituation genom att intervjuar och/eller genom aktivitetsbaserade metoder samt självskattningsmetoder. Livssituationen beror på individuella faktorer så som livshistoria och livsstil, förnöjsamhet, förväntningar och utmaningar i framtiden, värderingar, andlighet, attityd, intressen, roller, vanor, allmänkondition och förutsättningar för rehabilitering. Klientens möjlighet att påverka sin situation beror också på omgivning och nätverk samt möjligheter till och hinder för aktivitet.

RT130 Bedömning av aktivitetshelheter

ergoterapeutens bedömning av klientens aktivitetshelheter och förmågan att behärska dessa. Obs. Aktivitetshelheterna består av personlig vård/ADL, uträttande av ärenden, aktiviteter relaterade till hemliv, skolgång och studieliv, arbetsförmåga och utförande av arbetsuppgifter, samhälleligt deltagande, fritidsaktiviteter, lek, vila och balans i tidsanvändningen.

Aktivitetshelheterna består av personlig vård / ADL, uträttande av ärenden, aktiviteter relaterade till hemliv, skolgång och studieliv, arbetsförmåga och utförande av arbetsuppgifter, samhälleligt deltagande, fritidsaktiviteter, lek, samt balans i tidsanvändningen. Faktorer som bedöms är klientens förmåga att behärska aktivitetshelheter, samt färdigheter i att planera och förverkliga aktiviteter. Ergoterapeuten bedömer klientens förmåga att behärska aktivitetshelheter genom att intervjuar, observera klientens aktivitet samt genom strukturerade och / eller standardiserade bedömningsmetoder. Del RT130 kan användas som en fristående kategori om man inte närmare vill precisera framsteg i att behärska aktivitetshelheter (RT131 - RT139).

RT131 Bedömning av personlig vård

ergoterapeutens bedömning av klientens utförande av sin personliga vård

Med personlig vård avses att sköta sin hälsa, på- och avklädnings, skötsel av hygien, att ta hand om sin kropp och sina kroppsdelar, att äta, dricka och ha hand om sina matvanor, att sköta sina toalettbehov och sexualfunktioner, att ta hand om sina personliga redskap, användning av produkter och teknologi som främjar aktivitetsutförande samt att röra på sig och förflytta sig i samband med olika aktiviteter.

RT132 Bedömning av hemliv och uträttande av ärenden

ergoterapeutens bedömning av klientens utförande av hem- och hushållsuppgifter samt uträttande av ärenden

Att uträdda ärenden är att skaffa förnödenheter och dagligvaror från affärer och via nätet, att ha hand om sin ekonomi, sköta ärenden med myndigheter och ämbetsverk, att förflytta sig mellan olika platser och använda olika fortskaffningsmedel. Aktiviteter som hör till hemliv är matlagning, utförande av skötsel av hem- och hushållssysslor, samt omvärdnad om människor och husdjur.

RT133 Bedömning av skolgång och studier

ergoterapeutens bedömning av klientens utförande av skolgång och studier

Med skolgång och studier avses att söka sig till utbildning, fungera i inlärningsmiljön, utföra skol- och studieuppgifter samt anamma och upprätthålla rollen som studerande.

RT134 Bedömning av arbetsförmåga och utförande av arbetsuppgifter

ergoterapeutens bedömning av klientens arbetsförmåga och utförande av arbetsuppgifter

Med arbetsförmåga avses den del av aktivitetsförmågan som är relaterad till arbete och till att utföra arbetsuppgifter, till att anamma och upprätthålla rollen som arbetstagare, samt till att vara verksam i arbetsmiljön. Med arbete avses förvärvsarbetet och verksamhet som främjar möjlighet till anställning t.ex. arbetsträning, rehabiliterande arbete och arbetsprövning.

RT135 Bedömning av samhälleligt engagemang

ergoterapeutens bedömning av klientens aktivitetsutförande relaterat till samhälleligt delta-gande

Med samhälleligt deltagande avses deltagande i förenings- och samfundsverksamhet, även virtuellt, deltagande i frivilligarbete, samt medverkan i beslutsfattande och initiativtagande till detta.

RT136 Bedömning av fritidsaktiviteter

ergoterapeutens bedömning av klientens utförande av fritidsaktiviteter

Fritidsaktiviteter består av intressen och sysselsättning utöver arbete och övriga förpliktelser. Dessa aktiviteter inspirerar och stärker, ger välbefinnande och är meningsfulla för klienten.

RT137 Bedömning av lekaktiviteter

ergoterapeutens bedömning av klientens utförande av lekaktiviteter

Lekaktiviteter består av organiserad och fri lek, användning av leksaker och fantasi, att lära sig genom lek, samt av att beakta sin omgivning och andra i leken.

RT 138 Bedömning av vila

Ergoterapeutens bedömning av klientens aktivitetsutförande relaterat till sömn och återhämtning

Med vila avses sömn och återhämtning efter påfrestning orsakad av aktivitetsutförande. Till sömnen relaterade faktorer är att somna, mängden sömn och sömnkvalitén samt sömncykler. Sovmiljön påverkar sömnen. Återhämtning kan exempelvis ske genom avslappning.

RT139 Bedömning av tidsanvändning NYTT!

ergoterapeutens bedömning av klientens tidsanvändning

Med tidsanvändning avses den subjektiva upplevelsen klienten har av balansen mellan aktivitetsheterna både i dagligt perspektiv och på längre sikt.

RT140 Bedömning av aktivitet i omgivning

ergoterapeutens bedömning av klientens aktivitetsutförande i sin omgivning. Obs. Aktivitetsutförande i omgivningen består av aktivitet i den fysiska, sociala och kulturella miljön samt användning av tjänster, hjälpmedel och ortoser.

"Aktivitetsutförande i omgivningen avser utförande av aktiviteter i den fysiska-, sociala- och kulturella miljön samt användning av_ tjänster.

Faktorer som bedöms är behovet av aktivitetsfrämjande ortoser, hjälpmedel och teknologi, omgivningens möjligheter och hinder med tanke på utförande av aktivitet, samt behovet av att förändra dessa. Ergoterapeuten bedömer klientens utförande av aktivitet i omgivningen genom att intervjuer och observationer och med hjälp av strukturerade och / eller standardiserade bedömningsinstrument. Del RT140 kan användas som en fristående kategori om man inte vill precisera innehållet i bedömning av klientens aktivitetsutförande i omgivningen (RT141-RT143).

RT141 Bedömning av behov av tjänster

ergoterapeutens bedömning av klientens behov av tjänster. Obs. Här avses behov av personlig assistans och tjänster som utförs hemma hos klienten

Behov av tjänster avser assistansbehov i personlig vård, uträttande av ärenden, hemliv, skolgång och studier, deltagande i arbete och samhällelig påverkan, fritid, lek och förflyttning i omgivningen.

RT145 Bedömning av aktivitetsutförande i den fysiska omgivningen NYTT!

ergoterapeutens bedömning av klientens aktivitetsutförande i den fysiska omgivningen. Obs. Här avses klientens boendemiljö / hem, skola och arbetsmiljö

Den fysiska omgivningen är klientens hem-, och boendemiljö, samt skol-, och arbetsmiljö. Ergoterapeuter bedömer klientens aktivitetsutförande i miljön, behov av förändringar, i bl. a. belysning eller undanrörande av rörelsehinder, samt behov av stödhandtag och tekniska hjälpmedel för reglering av omgivningen.

RT146 Bedömning av aktivitetsutförande i den sociala omgivningen NYTT!

ergoterapeutens bedömning av klientens aktivitetsutförande i den sociala omgivningen. Obs. Här avses klientens nära relationer och sociala nätverk

Den sociala omgivningen består av klientens nära relationer och övrigt socialt nätverk. Ergoterapeuten bedömer klientens aktivitetsutförande i den sociala omgivningen, samt behovet och erhållandet av stöd.

RT147 Bedömning av aktivitetsutförande i den kulturella omgivningen NYTT!

ergoterapeutens bedömning av klientens aktivitetsutförande i den kulturella omgivningen. Obs. Här avses klientens värderingar, vanor, rutiner och attityder

Med den kulturella omgivningen avses klientens värderingar, vanor och inställningar samt den rådande kulturen i omgivningen. Ergoterapeuten bedömer klientens aktivitetsutförande samt hinder och möjligheter i omgivningen med tanke på aktivitetsutförande.

RT148 Bedömning av ortosbehov NYTT!

ergoterapeutens bedömning av klientens behov av ortos

Ortoser är fabrikstillverkade eller individuellt tillverkade stöd, med hjälp av vilka människan upprätthåller sin aktivitetsförmåga. Ortosen kan lindra smärta samt förebygga eller korrigera felställningar.

RT149 Bedömning av hjälpmedelsbehov (bf ortosbehov) NYTT!

ergoterapeutens bedömning av klientens behov av hjälpmedel (bf ortosbehov)

Med hjälpmedel avses produkter för medicinsk rehabilitering, kompressionskläder samt andra tillbehör och teknologiska lösningar, med vilka människan upprätthåller och främjar sitt aktivitetsutförandet.

RT150 Bedömning av färdigheter

ergoterapeutens bedömning av klientens färdigheter. Obs. Här avses motoriska-, psykiska-, sociala-, etiska- och processfärdigheter samt smärthanteringsfärdigheter

Med färdigheter avses här aktivitetsutförandets delfaktorer, d.v.s. iaktagbara handlingar. Här indelas de i motoriska-, psykiska-, sociala- och etiska färdigheter samt process- och smärthanteringsfärdigheter. Genom bedömning av färdigheter identifierar man klientens styrkor, observerar självständighet i aktivitet, effektivitet och trygghet samt faktorer som stör utförandet. Ergoterapeuten bedömer klientens färdigheter genom att intervjuva klienten och observera klientens aktivitet, samt med hjälp av aktivitetsbaserade, strukturerade och/eller standardiserade bedömningsmetoder. Del RT150 kan användas som en fristående kategori ifall man inte vill precisera bedömningen av färdigheter (RT151-RT156).

RT151 Bedömning av motoriska färdigheter

ergoterapeutens bedömning av klientens motoriska färdigheter, t.ex. att röra sig och hantera föremål

Motoriska färdigheter består av bl.a. att röra sig i rummet och under aktivitet, att hantera föremål, reglera kraft och fysisk energi samt att använda rörelsehjälpmaterial.

RT152 Bedömning av processfärdigheter

ergoterapeutens bedömning av klientens processfärdigheter, t.ex. att påbörja, fortsätta, anpassa och slutföra aktivitet samt förstå och följa anvisningar

Processfärdigheter består av bl.a. att påbörja, fortsätta, anpassa och slutföra aktivitet, att söka information samt hålla den i minnet, att använda sig av föremål på ett ändamålsenligt sätt, att förstå och att följa anvisningar, att koncentrera sig, att överväga och att fatta beslut.

RT153 Bedömning av psykiska färdigheter

ergoterapeutens bedömning av klientens psykiska färdigheter, t.ex. att uttrycka och behärska känslor

Psykiska färdigheter består av bl.a. att uttrycka känslor verbalt eller ickeverbalt på ett för situationen ändamålsenligt sätt, samt att behärska sina känslor.

RT154 Bedömning av sociala färdigheter

ergoterapeutens bedömning av klientens sociala färdigheter, t.ex. växelverkan på ett för situationen ändamålsenligt sätt

Sociala färdigheter består av bl.a. växelverkan och ömsesidighet på ett för situationen ändamålsenligt sätt, att inleda och upprätthålla växelverkan, att stå på sig i samarbetssituationer, att lösa konflikter samt använda behövlig kommunikationsteknologi.

RT155 Bedömning av etiska färdigheter

ergoterapeutens bedömning av klientens etiska färdigheter, t.ex. att kunna reflektera över sitt förhållande till andra människor, regler och normer

Etiska färdigheter består av bl.a. av att kunna bedöma relationer till andra männskor, förhålla sig till regler och normer, kunna reflektera över aktivitetens etiska principer och aktivitetens konsekvenser på omgivningen, på kort eller lång sikt.

RT156 Bedömning av smärthanterningsfördigheter NYTT!

ergoterapeutens bedömning av klientens smärthanteringsfördigheter

Smärthanteringsfördigheter är bl.a. förmåga att stå ut med smärta och hitta kompensationsmetoder. Långvarig smärta och smärtupplevelser har en begränsande inverkan på människans aktivitet och aktivitetsrelaterade val.

RT160 Bedömning av förmågor

ergoterapeutens bedömning av klientens sensoriska-, motoriska-, kognitiva-, psykiska-, sociala- och etiska förmågor

Med förmågor avses här de egenskaper hos människan som gör det möjligt att i praktiken använda sig av sina fördigheter. Här indelas de i sensoriska-, motoriska-, kognitiva-, psykiska-, sociala- och etiska förmågor. Genom bedömning av förmågor identifierar man klientens resurser samt de egenskaper som förorsakar begränsningar i klientens aktivitet. Ergoterapeuten bedömer klientens förmågor genom att intervjuva klienten, observera klientens aktivitet samt genom strukturerade och/eller standardiserade bedömningsmetoder. Del RT160 kan användas som en fristående kategori om man inte vill precisera innehållet av bedömning av förmågor (RT161-RT166).

RT161 Bedömning av sensoriska förmågor

ergoterapeutens bedömning av klientens sensoriska förmågor t.ex. sinnesförförnimmelser relaterade till känsel-, ställning-, balans-, syn-, hörsel-, luktsinne och smärta

Sensoriska förmågor är sinnesförförnimmelser relaterade till bl. a. känsel-, ställning- och balans-, syn-, hörsel-, luktsinne och smärta.

RT162 Bedömning av motoriska förmågor

ergoterapeutens bedömning av klientens motoriska förmågor, t.ex. kroppshållning och upprätthållandet av denna, differentiering av rörelser, samordnade viljestyrda rörelser, korsning av kroppens mittlinje och munnens motorik

Motoriska förmågor är bl.a. kroppshållning och upprätthållandet av denna, muskeluthållighet, grepp, differentiering av rörelser samt samordning av gestaltning och motorisk aktivitet. Här ingår även samordnade viljestyrda rörelser, korsning av kroppens mittlinje, kroppshalvornas samarbete samt munnens motorik.

RT163 Bedömning kognitiva förmågor

ergoterapeutens bedömning av klientens kognitiva förmågor, t.ex. vakenhetsgrad, orientering i tid, rum och person, samt minne, problemlösning och inlärning

Kognitiva förmågor är bl.a. vakenhetsgrad, medvetenhetsgrad, närväro, orientering i tid, rum och person, minne, sekvensering, klassificering, begrepps bildning, problemlösning, inlärning, kreativitet, fantasi, riskbedömning, gestaltning och uppfattning av talföljder.

RT164 Bedömning av sociala förmågor

ergoterapeutens bedömning av klientens psykiska förmågor, t.ex. att uppfatta känslor, kärra igen stressfaktorer, självbild och självskattnings av färdigheter och kompetens

Psykiska förmågor är bl.a. att uppfatta egna och andras känslor. Att kärra igen stress och stressfaktorer ingår liksom att studera sin självbild, och bedöma sina egna_färdigheter och kompetens. Även rollidentitet, förmågan att ta ansvar samt agerande i enlighet med personliga värderingar ingår.

RT165 Bedömning av sociala förmågor

ergoterapeutens bedömning av klientens sociala förmågor, t.ex. att söka kontakt och kommunikationssätt

Sociala förmågor är bl.a. att söka kontakt och svara på kontakttagande, att producera tal, uttrycka sig ickeverbalt eller genom andra kommunikationssätt.

RT166 Bedömning av etiska förmågor

ergoterapeutens bedömning av klientens etiska förmågor, t.ex. att kunna skilja mellan egna rättigheter och skyldigheter, gott och ont samt rätt och fel

Etiska förmågor är att kunna skilja mellan egna rättigheter och skyldigheter samt på rätt och fel. Ergoterapeuten bedömer klientens etiska förmågor genom samtal och reflektion med klienten t.ex. vid planering av aktivitetsutförande.

RT180 Sammanfattnings av bedömning av aktivitetsutförande och rekommendationer

ergoterapeutens sammanfattnings av bedömningen av klientens aktivitetsutförande och rekommendationer för vidare rehabilitering

Sammanfattningen av bedömningen av aktivitetförmågan är ergoterapeutens syn på klientens aktivitetsutförande och de förändringar och framsteg klienten gjort. Sammanfattningen inkluderar klientens åsikt om sitt aktivitetsutförande samt ergoterapeutens rekommendationer för vidare åtgärder.

RT190 Bedömning av klientens övriga aktivitetsutförande

ergoterapeutens bedömning av klientens övriga aktivitetsutförande som inte ingår i nomenklaturens övriga klasser

RT2 Främjande av klientens aktivitetsutförande

Ergoterapeutens beskrivning av hur klientens aktivitetsutförande främjas

Främjande av klientens aktivitetsutförande och livskvalitet sker i växelverkan mellan klient, ergoterapeut, aktivitet och omgivning. Den terapeutiska relationen stöder klientens aktivitetsutförande och den gemensamma upplevelsen av aktivitetsutförande främjar terapirelationen. Terapeutisk aktivitet kan fokusera både på klientens aktivitetsutförande och på omgivningen samt på delfaktorer hos dessa. Terapeutisk aktivitet kan förverkligas individuellt eller i grupp, i klientens naturliga aktivitetsomgivning, i olika samfund eller på terapeutens mottagning. Ergoterapeuten och klienten följer fortlöpande upp framsteg i terapin i förhållande till plan och mål.

RT210 Plan för främjande av aktivitetsutförande

klientens och ergoterapeutens gemensamt upplagda mål och plan för förverkligande av ergoterapin

Klienten och ergoterapeuten formulerar tillsammans mål och plan för förverkligandet av ergoterapin. Målen för ergoterapin baserar sig på den kunskap man samlat i bedömningen av klientens aktivitetsutförande. Målformuleringen beskriver önskad förändring i klientens aktivitetsutförande. Planen beskriver förverkligandet av ergoterapin. Under terapins gång följer ergoterapeuten och klienten upp förverkligandet av planen och framstegen i klientens aktivitetsutförande, samt gör vid behov förändringar i planen och förverkligandet av terapin.

RT230 Främjande av behärskande av aktivitetsheter

ergoterapeutens beskrivning av hur man främjar klientens behärskande av aktivitetsheter. Obs. Aktivitetsheterna är personlig vård/ADL, hemliv och utförande av ärenden, skolgång och studier, arbetsförmåga och utförande av arbetsuppgifter, samhälleligt delta-gande, fritidsaktiviteter, lekaktiviteter och balans i tidsanvändning

Att främja behärskandet av aktivitetsheter förbättrar klientens livskvalitet, förstärker klientens delaktighet och balanserar klientens tidsanvändning. Ergoterapi baserar sig på användning av terapeutiska aktiviteter som är ändamålsenliga och meningsfulla för klienten. Ergoterapeuten och klienten väljer aktiviteter som tränas, så att de främjar klientens färdigheter och förmågor samt aktivitetsutförande i omgivningen. RT230 kan användas som en fristående kategori då man inte vill precisera innehållet i främjande av aktivitetsområden (RT231 - RT239).

RT231 Främjande av personlig vård

ergoterapeutens beskrivning av hur klientens behärskande av personlig vård främjas

I ergoterapi innebär främjande av personlig vård att klienten tränar på att ta hand om sin hälsa, tränar på- och avklädning, skötsel av hygien, att ta hand om sin kropp och sina kroppsdelar, skötsel av toalettbehov, att äta, dricka och ta hand om sina matvanor, sexualfunktioner, personliga redskap samt tränar på att använda produkter och teknologi som främjar aktivitetsutförande samt på att röra sig och förflytta sig i samband med aktivitet.

RT232 Främjande av hemliv och uträttande av ärenden

ergoterapeutens beskrivning av hur klientens behärskande av uträttande av ärenden och hemliv främjas

I ergoterapi innebär främjande av uträttande av ärenden att klienten tränar att göra inköp och anskaffningar från affärer och näthandel, att ta hand om sin ekonomi, att sköta ärenden med myndigheter, att förflytta sig mellan olika platser och att använda olika fortskaffningsmedel. Målet med att främja aktivitetsutförande relaterat till hemliv nås genom övning i matlagning, utförande av skötsel av hem- och hushållssysslor samt genom att ta hand om människor och husdjur.

RT233 Främjande av skolgång och studier

ergoterapeutens beskrivning av hur klientens behärskande av skolgång och studier främjas

I ergoterapi kan klientens skolgång och studier främjas genom övning i att söka sig till utbildning, fungera i inlärningsmiljön, utföra skol- och studieuppgifter samt anamma och upprätthålla rollen som studerande.

RT234 Främjande av arbetsförmåga och utförande av arbetsuppgifter

ergoterapeutens beskrivning av hur klientens arbetsförmåga och aktivitetsutförande relaterat till arbetslivet främjas

I ergoterapi kan klientens arbetsförmåga främjas genom att klienten över arbetsuppgifter, att fungera i arbetsmiljön samt att anamma och upprätthålla rollen som arbetstagare. Med arbete avses förvärvsarbete och verksamhet som främjar möjlighet till anställning t.ex. arbetsträning, rehabiliterande arbete och arbetsprövning.

RT235 Främjande av deltagande i samhället

ergoterapeutens beskrivning av hur klientens samhälleliga delaktighet främjas

I ergoterapi kan klientens samhälleliga delaktighet främjas genom att ergoterapeuten tillsammans med klienten utreder möjligheter att delta i meningsfulla sammanhang, exempelvis frivilligarbete, förenings- och samfundsverksamhet.

RT236 Främjande av utförande av fritidsaktiviteter

ergoterapeutens beskrivning av hur klientens fritidsaktiviteter främjas

I ergoterapi kan klientens utförande av fritidsaktiviteter främjas genom att ergoterapeuten tillsammans med klienten tar reda på och provar olika intressen och sysselsättningar utöver arbete och övriga förpliktelser. Fritidsaktiviteter stärker och ger välbefinnande.

RT237 Främjande av utförande av lekaktiviteter

ergoterapeutens beskrivning av hur klientens lekaktiviteter främjas

I ergoterapi kan klientens lek främjas genom att klienten övar sig i organiserad och fri lek, i användning av leksaker och redskap, i att beakta sin omgivning och andra i leken, samt i att använda fantasi.

RT238 Främjande av vila

ergoterapeutens beskrivning av hur klientens vila främjas

I ergoterapi kan klientens vila främjas genom att ergoterapeuten tillsammans med klienten bearbetar insomningsrutiner, sömnrytm, mängden sömn och sömnkvalitet, sömnomgivning samt genom att pröva olika avslappningsmetoder.

RT239 Främjande av tidsanvändning NYTT!

ergoterapeutens beskrivning av hur klientens hantering av tiden främjas

I ergoterapi kan klientens tidsanvändning främjas genom att ergoterapeuten tillsammans med klienten planerar balansen mellan klientens aktivitetshet heter både i dagligt perspektiv och på längre sikt.

RT240 Främjande av aktivitetsutförande i omgivningen

ergoterapeutens beskrivning av hur klientens aktivitetsutförande i omgivningen främjas

Att främja aktivitetsutförande i omgivningen innebär att klienten övar sig att fungera i sin livsmiljö och lär sig att använda ändamålsenliga tjänster. Det kan även innebära att klienten lär sig använda behövliga ortoser eller hjälpmedel. Med omgivning avses här den fysiska, sociala och kulturella miljön och de möjligheter eller hinder för utförande av aktiviteten miljön utgör. RT240 kan användas som en fristående kategori då man inte vill precisera innehållet i främjande av aktivitetsutförande i omgivningen (RT241 - RT249).

RT241 Planering och förverkligande av användning av tjänster

ergoterapeutens beskrivning av hur klientens användning av tjänster planeras och förverkligas, till exempel rehabiliteringstjänster, personlig assistans och tjänster i hemmet

Att planera och förverkliga användning av tjänster innebär att klienten och ergoterapeuten tillsammans söker och väljer ändamålsenliga tjänster och lösningar som stöder klienten i personlig vård, uträttande av ärenden, hemliv, skolgång, studier, utförande av arbetsuppgifter, samhälleliga delaktighet, fritidsaktiviteter, lek, tidsanvändning samt förflyttning i omgivningen.

RT245 Främjande av aktivitetsutförande i den fysiska omgivningen NYTT!

ergoterapeutens beskrivning av hur klientens aktivitetsutförande i den fysiska omgivningen främjas

Att främja aktivitetsutförande i den fysiska omgivningen innebär att ergoterapeuten tillsammans med klienten planerar förändringar i bostad, skola och arbetsmiljö.

RT246 Främjande av aktivitetsutförande i den sociala omgivningen NYTT!

ergoterapeutens beskrivning av hur klientens aktivitetsutförande i den sociala miljön främjas

Att främja aktivitetsutförande i den sociala miljön innebär att ergoterapeuten och klienten tillsammans strävar till att finna möjligheter för klienten att skapa och upprätthålla ett socialt nätverk.

RT247 Främjande av aktivitetsutförande i den kulturella omgivningen NYTT!

ergoterapeutens beskrivning av hur klientens aktivitetsutförande i den kulturella omgivningen främjas

Att främja aktivitetsutförande i den kulturella omgivningen innebär att ergoterapeuten och klienten tillsammans strävar till att finna lösningar som möjliggör klientens aktivitetsutförande i enlighet med klientens värderingar, attityder och vanor samt i enlighet med den omgivande kulturen.

RT248 Främjande av ortosandvändning

ergoterapeutens beskrivning av hur klienten handleds i att använda sin ortos, rehabilitera sig med hjälp av ortosen samt sköta om den

Ergoterapeuten provar ut en fabrikstillverkad ortos till klienten eller planerar, tillverkar och provar ut en individuell ortos. Ergoterapeuten handleder klienten i användningen av ortosen med hjälp av muntliga och/eller skriftliga instruktioner samt genom klientens aktivitetsutförande. Klienten och ergoterapeuten kommer vid behov överens om uppföljning av användningen. Med ortos avses fabrikstillverkade eller individuellt tillverkade stöd, med vilka människan upprätthåller sin aktivitetsförmåga. Ortosen kan lindra smärta, förebygga eller korrigera felställningar.

RT249 Främjande av hjälpmedelsandvändning (bf ortosandvändning) NYTT!

ergoterapeutens beskrivning av hur klienten handleds i att använda sina hjälpmedel, rehabilitera sig med hjälp av hjälpmedel samt sköta om dem

Ergoterapeuten provar ut och inskaffar eller tillverkar ett hjälpmedel åt klienten. Ergoterapeuten handleder klienten i användningen av hjälpmedlet med hjälp av muntliga och/eller skriftliga instruktioner samt genom klientens aktivitetsutförande. Klienten och ergoterapeuten kommer vid behov överens om uppföljning av användningen. Med hjälpmedel avses hjälpmedel som hör till medicinsk rehabilitering, kompressionskläder, andra tillbehör och teknologiska lösningar med vilka mänskan underlättar och utvecklar sitt aktivitetsutförande.

RT250 Främjande av färdigheter genom aktivitet

ergoterapeutens beskrivning av hur klientens färdigheter stärks genom aktivitet och övningar

Ergoterapi är att genom aktivitet stärka klientens färdigheter. Klienten och ergoterapeuten väljer aktiviteter och aktivitetsomgivningar så att de på ett ändamålsenligt sätt stöder klientens strävan att nå de mål som satts upp för ergoterapin. Med färdigheter avses iaktagbara handlingar d.v.s. aktivitetutförandets delfaktorer som här klassificeras som motoriska, psykiska, sociala, etiska och processfärdigheter och smärthanteringsfärdigheter. RT250 kan användas som en fristående kategori då man inte vill precisera stärkandet av färdigheter genom aktivitetsutförande (RT251-RT256).

RT251 Stärkande av motoriska färdigheter

ergoterapeutens beskrivning av hur klientens motoriska färdigheter stärks t.ex. genom att öva sig på att röra sig i rummet, använda sig av rörelsehjälpmedel och hantera föremål

I ergoterapin kan klientens motoriska färdigheter stärkas genom att klienten tränar sig att röra sig i rummet och i att använda sig av rörelsehjälpmedel. Det innefattar även hantering av föremål samt reglering av kraft och fysisk energi.

RT252 Stärkande av processfärdigheter

ergoterapeutens beskrivning av hur klientens processfärdigheter stärks, t.ex. genom att träna målinriktat och planerat aktivitetsutförande

I ergoterapin kan klientens processfärdigheter stärkas genom att klienten tränar sig i att utföra aktiviteter målinriktat och planerat. Klienten påbörjar aktiviteten, fortsätter och anpassar den till tid och rum, samt slutför aktiviteten. Processfärdigheter innefattar att söka information samt hålla den i minnet, att använda sig av föremål på ett ändamålsenligt sätt, att förstå och att följa anvisningar, att koncentrera sig, att överväga och att fatta beslut.

RT253 Stärkande av psykiska färdigheter

ergoterapeutens beskrivning av hur klientens psykiska färdigheter stärks, t.ex. genom att uttrycka känslor verbalt och ickeverbalt

I ergoterapin kan klientens psykiska färdigheter stärkas genom att klienten tränar sig i att uttrycka känslor verbalt eller ickeverbalt, på ett för situationen ändamålsenligt sätt. Det innefattar även träning i att behärska sina känslor.

RT254 Stärkande av sociala färdigheter

ergoterapeutens beskrivning av hur klientens sociala färdigheter stärks, t.ex. genom träning i att inleda och upprätthålla växelverkan

I ergoterapi kan klientens sociala färdigheter främjas genom träning i att inleda och fortsätta samtal eller interaktion och att vid behov öva användning av kommunikationsteknologi. Detta innebär även att invänta sin tur på ett för situationen ändamålsenligt sätt samt konfliktlösning och att stå på sig i samarbetsituationer.

RT255 Stärkande av etiska färdigheter

ergoterapeutens beskrivning av hur klientens etiska färdigheter stärks, t.ex. genom träning i hur man förhåller sig till andra mäniskor, till regler och normer

I ergoterapin kan klientens etiska färdigheter stärkas genom att klienten tränar sig i att förhålla sig till andra mäniskor, regler och normer, samt i att ta ansvar för följderna av aktivitetsutförande. Klienten och ergoterapeuten planerar aktiviteten så att den är trygg, behaglig och nyttig både för en själv och andra.

RT256 Stärkande av smärthanteringsfärdigheter NYTT!

ergoterapeutens beskrivning av hur klientens smärthanteringsfärdigheter stärks genom aktivitetsutförande

I ergoterapi kan klientens smärthanteringsfärdigheter stärkas genom att söka och prova kompensationsmetoder för långvarig smärta. Det innefattar bl.a. att öva sig i användning av hjälpmedel och kompressionsplagg. Övning av olika kognitiva smärthanteringsmetoder ingår liksom anpassning av det egna aktivitetsutförandet i omgivningen.

RT260 Utveckling av förmågor

ergoterapeutens beskrivning av hur klientens sensoriska, motoriska, kognitiva, psykiska och sociala förmågor utvecklas

Ergoterapi är att genom aktivitetsutförande utveckla klientens förmågor. Klienten och ergoterapeuten väljer ändamålsenliga aktiviteter och aktivitetsomgivningar, så att de stöder klientens strävan att nå de mål som satts upp för terapin. Med förmågor avses här sensoriska, motoriska, kognitiva, psykiska, sociala och etiska förmågor. Punkt RT260 kan användas som en fristående kategori då man inte vill precisera innehållet i att utveckla förmågor (RT261-RT265).

RT261 Utveckling av sensoriska förmågor

ergoterapeutens beskrivning av hur klientens sensoriska förmågor utvecklas t.e.x genom att träna sensoriska funktioner

I ergoterapi kan klientens sensoriska förmågor utvecklas genom att träna sensoriska funktioner genom aktivitetsutförande. Sensoriska förmågor är sinnesförmålser relaterade till bl.a. känsel-, ställning-, balans-, syn-, hörsel-, luktsinne och smärta.

RT262 Utveckling av motoriska förmågor

ergoterapeutens beskrivning av hur klientens motoriska förmågor utvecklas genom rörelse samt träning av rörelser

I ergoterapi kan klientens motoriska förmågor utvecklas genom träning i att röra sig och förflytta sig under utförandet av en aktivitet. Motoriska förmågor är bl a kroppsställningen och upprätthållandet av denna samt muskeluthållighet, grepp, differentiering av rörelser, kombinerandet av gestaltning av omgivning och motorisk aktivitet. Här ingår även viljestydda samordnade rörelser, korsning av kroppens mittlinje, kroppshalvornas samarbete samt munnens motorik.

RT263 Utveckling av kognitiva förmågor

ergoterapeutens beskrivning av hur klientens kognitiva förmågor utvecklas genom träning av tankeverksamhet, orientering, inlärning och gestaltning

I ergoterapi kan klientens kognitiva förmågor utvecklas genom träning av tankeverksamhet, orientering i tid och rum, inlärning och gestaltning genom aktivitetsutförande.

Kognitiva förmågor är bl. a. vakenhetsgrad, medvetenhet, närvaro, orientering i tid, rum och person, minne, sekvensering, klassificering, begrepps Bildning, problemlösning, inlärning, kreativitet, fantasi, riskbedömning, gestaltning och uppfattning av talföljder."

RT264 Utveckling av psykiska förmågor

ergoterapeutens beskrivning av hur klientens psykiska förmågor utvecklas genom träning i att känna igen känslor och i att öka sin självkändedom

I ergoterapi kan klientens psykiska förmågor utvecklas genom träning i att känna igen känslor och genom att öka sin självkändedom genom aktivitetsutförande. Psykiska förmågor är bl.a. att uppfatta egna och andras känslor, att känna igen stress och stressfaktorer, att studera sin självbild och bedöma sina egna förmågor och kompetens. Även rollidentitet, förmågan att ta ansvar samt agerande i enlighet med personliga värderingar ingår.

RT265 Utveckling av sociala förmågor

Ergoterapeutens beskrivning av hur klientens sociala förmågor utvecklas genom träning av kommunikation

I ergoterapi kan klientens sociala förmågor utvecklas genom träning av kommunikation genom utförandet av en aktivitet. Sociala förmågor är bl a. att söka kontakt och svara på kontakttagande, att producera tal, uttrycka sig ickeverbalt eller genom andra kommunikationssätt.

RT280 Sammanfattning av främjandet av aktivitetsförmågan och rekommendationer

ergoterapeutens sammanfattning över effekten av erhållen ergoterapi; huruvida klientens aktivitetsutförande främjats samt över de rekommendationer klienten fått för vidare rehabilitering

Sammanfattningen över främjandet av klientens aktivitetsutförande är ergoterapeutens syn på effekten av ergoterapin och de förändringar som skett i klientens aktivitetsutförande. Det innefattar klientens syn på sitt aktivitetsutförande och förändringar i det, samt ergoterapeutens rekommendationer över fortsatta åtgärder.

RT290 Övrigt främjande av klientens aktivitetsutförande

Övrigt främjande av klientens aktivitetsutförande, som inte ingår i nomenklaturens övriga klasser

RT3 Rådgivning och handledning för att främja aktivitetsutförande

råd och handledning som ergoterapeuten ger för att främja klientens aktivitetsutförande och hälsa, samt för att förebygga aktivitetsrelaterade problem

Handledning relaterad till aktivitetsutförande innebär handledning och rådgivning med syfte att hjälpa klienten hitta ändamålsenliga, meningsfulla och hälsofrämjande aktiviteter. Handledningen innehåller förebyggande av aktivitetsrelaterade problem. Ergoterapeuten ger råd om tillförlitliga informationskällor och adekvata tjänster. Handledningen kan gälla individen, aktiviteten, omgivningen eller samverkan mellan dessa.

RT310 Rådgivning och handledning för att behärska aktivitetsheter

råd och handledning som ergoterapeuten ger klienten och de närmiljöerna i behärskande av aktivitetsheter, t.ex. personlig vård, skolgång och studieliv samt arbete

Handledning i behärskandet av aktivitetsområdena innebär att ergoterapeuten handleder klienten eller de närmiljöerna i personlig vård, uträttande av ärenden, hemliv, skolgång och studier, utförande av arbetsuppgifter, samhälleligt deltagande, fritidsaktiviteter, lek och en balanserad tidsanvändning mellan de olika aktivitetsheterna.

RT320 Rådgivning och handledning i att stärka färdigheter

råd och handledning som ergoterapeuten ger i motoriska- och processfärdigheter, psykiska- och sociala-, etiska- och smärthanteringsfärdigheter, för att klienten ska kunna stärka, upprätthålla och lära sig nya färdigheter

Handledning i stärkande av färdigheter innebär upprätthållande och stärkande av existerande färdigheter samt inlärning av nya färdigheter. Med färdigheter avses motoriska-, psykiska-, sociala- och etiska färdigheter samt process- och smärthanteringsfärdigheter. Ergoterapeuten handleder klienten i att utföra aktivitet så självständigt som möjligt och utan att ta risker.

RT330 Rådgivning och handledning i att utveckla förmågor

råd och handledning som ergoterapeuten ger klienten i att - och processfärdigheter, psykiska- och sociala-, etiska- och smärthanteringsfärdigheter, för att klienten ska kunna stärka, upprätthålla och lära sig nya färdigheter

Handledning i utvecklande av förmågor innebär att ergoterapeuten handleder klienten i självständig träning, så att klienten kan förbättra sina sensoriska-, motoriska-, kognitiva-, psykiska-, och sociala förmågor.

RT340 Rådgivning och handledning i aktivitetsutförande i omgivningen

råd och handledning som ergoterapeuten ger för att klienten ska behärska aktivitetsutförande i den fysiska-, psykiska-, sociala- och kulturella omgivningen

Handledning relaterad till omgivning innebär att ergoterapeuten handleder klienten i frågor angående den fysiska-, psykiska-, sociala- och kulturella omgivningen, med syfte att främja klientens aktivitetsutförande och stärka delaktigheten i ifrågavarande miljöer. Ergoterapeuten informerar om möjligheter till förändringar i den fysiska miljön, samt förändringar i-, eller anpassning i/till den psykiska, sociala och kulturella omgivningen.

RT350 Rådgivning och handledning i att skaffa ortos

råd och handledning som ergoterapeuten ger klienten i valet av ortos, ortosanvändning och hur klienten kan förebygga aktivitetsrelaterade problem med hjälp av en orto

Handledning relaterad till ortoser innebär att ergoterapeuten handleder klienten i ortosanvändning. Syftet är att förebygga aktivitetsrelaterade problem. Ergoterapeuten ger råd angående val och skötsel av ortos, samt lär ut rätt användningssätt.

RT360 Rådgivning och handledning i att skaffa ortos (bf. ortos)

råd och handledning som ergoterapeuten ger klienten i användning av hjälpmedel och hur klienten kan förebygga aktivitetsrelaterade problem med hjälp av andra hjälpmedel än ortos

Handledning relaterad till hjälpmedel innebär att ergoterapeuten handleder klienten i inskaffning och användning av hjälpmedel för att förebygga aktivitetsrelaterade problem. Ergoterapeuten ger även råd angående anskaffning och användning av övriga redskap, tillbehör och hälsoteknologi som främjar klientens aktivitetsutförande.

RT370 Rådgivning och handledning i att använda tjänster

råd och handledning som ergoterapeuten ger klienten angående rehabiliteringstjänster och övrig service

Handledning angående användningen av tjänster innebär att ergoterapeuten hjälper klienten att söka och välja rehabiliteringstjänster och övrig service, som stärker klientens aktivitetsutförande och hälsa.

RT390 Övrig rådgivning och handledning som främjar klientens aktivitetsutförande

ergoterapeutens råd till och handledning av klienten angående övrigt främjande av aktivitetsutförande, som inte ingår i nomenklaturens övriga klasser

RT4 Övrigt klientarbete i ergoterapi

ergoterapeutens indirekta klientarbete för att stöda klientens ergoterapi

RT410 Insamling av data*

datainsamling gjord av en ergoterapeut till stöd för planering, genomförande och utvärdering av ergoterapin för klienten

RT420 Samarbete med klienten, anhöriga och övrigt nätverk*

ergoterapeutens samarbete med klienten, klientens anhöriga och stödpersoner i klientens nätverk

RT421 Deltagande i sammanträden och förmedlande av information*

ergoterapeutens deltagande i förhandlingar, som gäller vården av klienten, och förmedlande av information till övrig personal om ergoterapin för klienten

RT422 Deltagande i rehabiliteringssamarbete*

ergoterapeutens deltagande i samarbetsgrupper och förhandlingar som gäller rehabiliteringen av klienten

RT430 Ergoterapeutens svar på konsultationsbegäran*

ergoterapeutens muntliga eller skriftliga sakkunnighjälp i frågor som gäller ergoterapin för klienten

RT440 Dokumentering*

anteckningar gjorda av ergoterapeuten angående ergoterapi i klient- eller patientjournalen och i statistikprogram samt dokumentation om ergoterapin till den som utfärdat remissen

RT441 Journalsföring*

ergoterapeutens anteckningar om ergoterapin i klient- eller patientjournalen eller i ett annat dokument

RT442 Videoinspelning, fotografering*

ergoterapeutens inspelning eller fotografering av ergoterapin för klienten

Beteckningar som märkts med asterisk (*) är enbart administrativa. De tillämpas exempelvis vid behov för statistikföring men inte för anteckningar i patientjournalen.

RT443 Ergoterapeutens utlåtande

ergoterapeutens utlåtande till en myndighet eller till den som betalar för ergoterapin om klientens aktivitetsutförande, nyttjande av hjälpmedel och behov av anpassning av bostaden

RT490 Övrigt klientarbete

ergoterapeutens övriga, indirekta klientarbete som inte ingår i nomenklaturens övriga klasser

Beteckningar som märkts med asterisk (*) är enbart administrativa. De tillämpas exempelvis vid behov för statistikföring men inte för anteckningar i patientjournalen.

RT5 Expertis- och utbildningsuppdrag

ergoterapeutens verksamhet som expert och utbildare för att främja medborgarnas välmående

RT510 Fungera som expert*

ergoterapeutens verksamhet som expert i ergoterapi och rehabilitering i lokala, nationella och internationella uppdrag och projekt

RT511 Fungera som expert lokalt och regionalt*

ergoterapeutens verksamhet som expert i ergoterapi och rehabilitering i lokala projekt för utveckling av servicens innehåll och kvalitet

RT512 Fungera som expert i nationella och internationella samarbetsnätverk*

ergoterapeutens verksamhet som expert i ergoterapi och rehabilitering i nationella och internationella undersökningar och utvecklingsprojekt

RT513 Fungera som sakkunnig rådgivare*

sakkunnig hjälp ergoterapeuten ger för produktion av ergoterapeutiska och rehabiliterings-tjänster och i frågor som gäller personaldimensioneringen

RT520 Fungera som utbildare och handledare*

ergoterapeutens verksamhet som utbildare och handledare av kollegor, studerande och samarbetsparter

RT521 Fungera som utbildare*

planering och genomförande av ergoterapeutisk utbildning som en engångsföreteelse

RT522 Handledning och lärande av ergoterapeutstuderande*

handledning och lärande av ergoterapistuderande under arbetspraktik

RT523 Handledning av övrig personal och studerande*

handledning av övrig personal och studerande som engångsföreteelse

RT524 Introduktion i arbetet*

ergoterapeutens långsiktiga och systematiska introduktion av kolleger och övriga arbetstagare på arbetsplatsen

RT525 Fungera som arbetshandledare*

arbetshandledning av kolleger eller övrig personal

RT530 Producera material*

ergoterapeutens produktion av publikationer eller annat material som gör ergoterapin mer känd. Obs. Det kan vara fråga om läromedel, artiklar, böcker och digitalt material

RT531 Producera material för terapiarbete*

ergoterapeutens produktion av handböcker och information till stöd för det ergoterapeutiska arbetet, t.ex. skötselråd för ortos eller material för hälsofostran

RT532 Publicering*

ergoterapeutens produktion av läromedel, artiklar eller andra publikationer

RT590 Övriga expertis- och utbildningsuppgifter*

ergoterapeutens övriga expert- och utbildningsuppgifter som inte ingår i nomenklaturens övriga klasser

Beteckningar som märkts med asterisk (*) är enbart administrativa. De tillämpas exempelvis vid behov för statistikföring men inte för anteckningar i patientjournalen.

RT9 Ledarskap och utveckling

ergoterapeutens uppgifter som ledare och utvecklare av sitt arbete, sin arbetsgrupp eller sin enhet

RT910 Ledarskap*

ergoterapeutens verksamhet i ledningsuppgifter

RT911 Leda verksamhet och ekonomi*

ergoterapeutens uppgifter i ledning av verksamheten och ekonomin

RT912 Personalledning*

ergoterapeutens verksamhet i uppgifter som gäller personalens tidsanvändning samt rekrytering och utveckling av personalen

RT920 Utveckla expertis och yrkesskicklighet*

ergoterapeutens uppgifter som utvecklare av den egna sakkunskapen och yrkesskickligheten

RT921 Delta i utbildning*

ergoterapeutens deltagande i utbildning som ökar yrkesskickligheten

RT922 Delta i arbetshandledning*

ergoterapeutens deltagande i arbetshandledning som upprätthåller och utvecklar den egna yrkeskunskapen

RT923 Bekanta sig med facklitteratur*

ergoterapeuten läser litteratur, lagstiftning och rekommendationer som utvecklar yrkeskompetensen

RT930 Forsknings- och utvecklingsarbete*

ergoterapeutens forsknings- och utvecklingsarbete för serviceproduktionen i samarbete med intressegrupper

RT931 Utvecklingsarbete*

ergoterapeutens arbete för att utveckla tjänster och nya verksamhetsformer

RT932 Kvalitetsledning*

ergoterapeutens utvärdering av kvaliteten på det egna arbetet samt kvalitetskontrollarbete

RT933 Forskning*

ergoterapeutens deltagande i vetenskapligt forskningsarbete

RT940 Marknadsföring och informering*

ergoterapeutens presentation av sitt arbete och ergoterapitjänsterna samt produktion av presentationsmaterialet

RT950 Kontorsuppgifter och organisering*

kontorsuppgifter och dokumenthantering utfört av en ergoterapeut

RT990 Övriga uppgifter inom ledarskap och utveckling *

andra lednings- och utvecklingsuppgifter vid ergoterapi som inte ingår i denna nomenklaturens övriga klasser

Beteckningar som märkts med asterisk (*) är enbart administrativa. De tillämpas exempelvis vid behov för statistikföring men inte för anteckningar i patientjournalen.

4 Liitteet

Liite 1. Koodiluettelo

Liite 2. Uudet kooditunnukset ja nimikkeet

Liite 3. Muokatut nimikkeet

Liite 4. Muut tekstimuutokset

Liite 5. Poistetut kooditunnukset ja nimikkeet

Liite 6. Keskeisimmät käsitteet suomi – ruotsi –englanti

HUOM! Suomenkielisen nimikkeiston päivitetty versio on julkaistu koodistopalvelimella 4.4.2017. Tässä julkaisussa ja liitteissä 1.-5. on kuvattu ja huomioitu jo tuolloin koodistopalvelimelle (suomenkieliseen koodistoon) toteutetut muutokset.

Virallinen nimikkeistöversio päivitetään myös ruotsinkielellä koodistopalvelimelle mahdollisimman pikaisesti (tässä julkaisussa esitetyssä muodossaan).

Substanssiasiantuntijoille tarkoitettut tulkintaa ja koodivalintoja tukevat soveltamisohjeet (*kursiivilta*) on kuitenkin julkaistu ainoastaan tässä Kuntaliiton julkaisussa.

Liite 1. Koodiluettelo

RT1 Arvio asiakkaan toiminnallisuudesta

RT110 Selvitys toimintaterapiatarpeesta

RT120 Selvitys elämäntilanteesta

RT130 Arvio toimintakokonaisuksista

RT131 Arvio itsestä huolehtimisesta

RT132 Arvio asioimisesta ja kotielämän toiminnoista

RT133 Arvio koulunkäynnistä ja opiskelusta

RT134 Arvio työkyvystä ja työssä suoriutumisesta

RT135 Arvio yhteiskunnallisesta osallistumisesta

RT136 Arvio vapaa-ajan toiminnasta

RT137 Arvio leikkitoiminnasta

RT138 Arvio levosta

RT139 Arvio ajankäytöstä

RT140 Arvio ympäristössä toimimisesta

RT141 Arvio palvelutarpeesta

RT145 Arvio fyysisessä ympäristössä toimimisesta

RT146 Arvio sosiaalisessa ympäristössä toimimisesta

RT147 Arvio kulttuurisessa ympäristössä toimimisesta

RT148 Arvio ortoositarpeesta

RT149 Arvio apuvälinetarpeesta (pl. ortoositarve)

RT150 Arvio taidoista

RT151 Arvio motorisista taidoista

RT152 Arvio prosessitaidoista

RT153 Arvio psykkisistä taidoista

RT154 Arvio sosiaalista taidoista

RT155 Arvio eettisistä taidoista

RT156 Arvio kivunhallintataidoista

RT160 Arvio valmiuksista

RT161 Arvio sensorisista valmiuksista

RT162 Arvio motorisista valmiuksista

RT163 Arvio kognitiivisista valmiuksista

RT164 Arvio psykkisistä valmiuksista

RT165 Arvio sosiaalista valmiuksista

RT166 Arvio eettisistä valmiuksista

RT180 Yhteenveto toiminnallisuuden arviosta ja suositukset

RT190 Arvio asiakkaan muusta toiminnallisuudesta

RT2 Asiakkaan toiminnallisuuden edistäminen

RT210 Suunnitelma toiminnallisuuden edistämiseksi

RT230 Toimintakokonaisuksien hallinnan edistäminen

RT231 Itsestä huolehtimisen edistäminen

RT232 Asioimisen ja kotielämän toimintojen edistäminen

RT233 Koulunkäynnin ja opiskelun edistäminen

RT234 Työkyvyn ja työssä suoriutumisen edistäminen

RT235 Yhteiskunnallisen osallistumisen edistäminen

RT236 Vapaa-ajan toiminnan edistäminen

RT237 Leikkitoiminnan edistäminen

RT238 Levon edistäminen

RT239 Ajankäytön hallinnan edistäminen

RT240 Ympäristössä toimimisen edistäminen

- RT241 Palveluiden käytön suunnittelu ja toteutus
- RT245 Fyysisessä ympäristössä toimimisen edistäminen
- RT246 Sosiaalisessa ympäristössä toimimisen edistäminen
- RT247 Kulttuurisessa ympäristössä toimimisen edistäminen
- RT248 Ortoosin käytön edistäminen
- RT249 Apuvälilineen (pl. ortoosin) käytön edistäminen

RT250 Taitojen vahvistaminen toiminnalla

- RT251 Motoristen taitojen vahvistaminen
- RT252 Prosessitaitojen vahvistaminen
- RT253 Psyykkisten taitojen vahvistaminen
- RT254 Sosiaalisten taitojen vahvistaminen
- RT255 Eettisten taitojen vahvistaminen
- RT256 Kivunhallintataitojen vahvistaminen

RT260 Valmiuksien kehittäminen

- RT261 Sensoristen valmiuksien kehittäminen
- RT262 Motoristen valmiuksien kehittäminen
- RT263 Kognitiivisten valmiuksien kehittäminen
- RT264 Psyykkisten valmiuksien kehittäminen
- RT265 Sosiaalisten valmiuksien kehittäminen

RT280 Yhteenveto toiminnallisuuden edistämisestä ja suosituksista**RT290 Muu asiakkaan toiminnallisuuden edistäminen****RT3 Neuvonta ja ohjaus toiminnallisuuden edistämisessä**

- RT310 Neuvonta ja ohjaus toimintakokonaisuuksien hallinnassa**
- RT320 Neuvonta ja ohjaus taitojen vahvistamisessa**
- RT330 Neuvonta ja ohjaus valmiuksien kehittämisessä**
- RT340 Neuvonta ja ohjaus ympäristössä toimimisessa**
- RT350 Neuvonta ja ohjaus ortoosien hankinnassa**
- RT360 Neuvonta ja ohjaus apuvälineiden (pl. ortoosit) hankinnassa**
- RT370 Neuvonta ja ohjaus palveluiden käyttämisessä**
- RT390 Neuvonta ja ohjaus muun toiminnallisuuden edistämisessä**

RT4 Toimintaterapien muu asiakastyö

- RT410 Tiedonhankinta***
- RT420 Yhteistyö asiakkaan, hänen omaistensa ja tukiverkostonsa kanssa***
- RT421 Neuvotteluihin osallistuminen ja tiedottaminen*
- RT422 Kuntoutusyhteistyöhön osallistuminen***
- RT430 Toimintaterapeutin konsultaatiovastaus***
- RT440 Dokumentointi***
- RT441 Kirjaaminen potilas-/asiakasasiakirjoihin*
- RT442 Videointi, valokuvaus*
- RT443 Toimintaterapeutin lausunto*
- RT490 Muu asiakastyö***

RT5 Asiantuntija- ja koulutustehtävät

- RT510 Asiantuntijana toimiminen***
- RT511 Asiantuntijana toimiminen paikallisesti ja alueellisesti*
- RT512 Asiantuntijana toimiminen kansallisissa ja kansainvälistissä yhteistyöverkostoissa*
- RT513 Asiantuntija-avun antaminen*
- RT520 Kouluttajana ja ohjaajana toimiminen***
- RT521 Kouluttajana toimiminen*
- RT522 Toimintaterapeuttiopiskelijoiden ohjaus ja opettaminen*
- RT523 Muun henkilökunnan ja opiskelijoiden ohjaus*
- RT524 Työhön perehdytys*
- RT525 Työnohjaajana toimiminen*

RT530 Aineiston tuottaminen*

RT531 Terapiatyössä käytettäväni aineiston tuottaminen*

RT532 Julkaisutoiminta*

RT590 Muut asiantuntija- ja koulutustehtävät***RT9 Johtaminen ja kehittäminen****RT910 Johtaminen***

RT911 Toiminnan ja talouden johtaminen*

RT912 Henkilöstön johtaminen*

RT920 Asiantuntijuuden ja ammattitaidon kehittäminen*

RT921 Koulutukseen osallistuminen*

RT922 Työnohjaukseen osallistuminen*

RT923 Ammattikirjallisuuteen tutustuminen*

RT930 Tutkimus- ja kehittämistyö*

RT931 Kehittämistyö*

RT932 Laadunhallinta*

RT933 Tutkimustyö*

RT940 Markkinointi ja tiedottaminen***RT950 Toimisto- ja järjestelyöt*****RT990 Muu johtaminen ja kehittäminen***

Tähellä (*) merkityt nimikkeet ovat ainoastaan hallinnollisia. Ne soveltuват esimerkiksi tilastoinnin tarpeisiin mutta eivät potilaskertomusmerkintöihin

Liite 2. Uudet kooditunnukset ja nimikkeet

Tunnus	Nimike
RT139	Arvio ajankäytöstä
RT145	Arvio fyysisessä ympäristössä toimimisesta
RT146	Arvio sosiaalisessa ympäristössä toimimisesta
RT147	Arvio kulttuurisessa ympäristössä toimimisesta
RT148	Arvio ortoositarpeesta
RT149	Arvio apuvälinetarpeesta (pl. ortoositarve)
RT156	Arvio kivunhallintataidoista
RT239	Ajankäytön hallinnan edistäminen
RT245	Fyysisessä ympäristössä toimimisen edistäminen
RT246	Sosiaalisessa ympäristössä toimimisen edistäminen
RT247	Kulttuurisessa ympäristössä toimimisen edistäminen
RT248	Ortoosin käytön edistäminen
RT249	Apuvälineen (pl. ortoosin) käytön edistäminen
RT256	Kivunhallintataitojen vahvistaminen

Liite 3. Muokatut nimikkeet

Koodi	Nimike
RT430	Toimintaterapeutin konsultaatiovastaus
RT443	Toimintaterapeutin lausunto

Liite 4. Muut tekstimuutokset

RT1, RT110, RT120, RT130, RT131, RT132, RT133, RT134, RT135, RT136, RT137, RT138, RT140, RT141, RT150, RT151, RT152, RT153, RT154, RT155, RT160, RT161, RT162, RT163, RT164, RT165, RT166, RT180, RT190, RT2, RT210, RT230, RT231, RT232, RT233, RT234, RT235, RT236, RT237, RT238, RT240, RT241, RT250, RT251, RT252, RT253, RT254, RT255, RT260, RT261, RT262, RT263, RT264, RT265, RT280, RT290, RT3, RT310, RT320, RT330, RT340, RT350, RT360, RT370, RT390, RT4, RT410, RT420, RT421, RT422, RT430, RT440, RT441, RT442, RT443, RT490, RT5, RT510, RT511, RT512, RT513, RT520, RT521, RT522, RT523, RT524, RT525, RT530, RT531, RT532, RT590, RT9, RT910, RT911, RT912, RT920, RT921, RT922, RT923, RT930, RT931, RT932, RT933, RT940, RT950, RT990

Liite 5. Poistetut kooditunnukset ja nimikkeet

Koodi	Nimike
RT121	Asiakkaan elämään vaikuttavien yksilöllisten tekijöiden selvittäminen
RT122	Asiakkaan toimintaympäristöön vaikuttavien tekijöiden selvittäminen
RT142	Elinympäristössä toimimisen arvointi
RT143	Asunnon ja lähiympäristön muutostyötarpeen arvointi
RT170	Muiden toimintaa mahdollistavien tekijöiden arvointi
RT171	Ortoositarpeen arvointi
RT172	Apuvälinetarpeen arvointi
RT220	Yksittäisen terapiatilanteen valmistelu
RT242	Elinympäristössä toimimisen edistäminen
RT244	Asunnon ja lähiympäristön muutostöiden suunnittelu ja seuranta
RT266	Eettisten valmiuksien parantaminen
RT270	Muiden toimintaa mahdollistavien tekijöiden edistäminen
RT271	Ortoosin valmistus
RT272	Ortoosin sovitus, luovutus, käytön opetus ja seuranta
RT273	Apuvälineen valmistus
RT274	Apuvälineen sovitus, luovutus, käytön opetus ja seuranta

Liite 6. Keskeisimmät käsitteet suomi – ruotsi – englanti

suomi	ruotsi	englanti
Toiminnallisuus	Aktivitetsutförande	Occupational /Activity/ Task performance
Osallisuus	Delaktighet	Engagement
Arvointi	Utvärdering	Assessment, evaluation
Ympäristö	Omgivning	Environment
Valmius	Förmåga	Ability, function
Toiminta	Utförande	Occupation
Toimintakokonaisuus	Aktivitetsområden	Occupational performance area
Taito	Färdighet	Occupational performance components, skill
Osallistuminen	Deltagande	Participation

5 Appendix (på svenska)

Appendix 1. Kodlista

Appendix 2. Nyt kodnummer och artiklar

Appendix 3. Modifierade artiklar

Appendix 4. Övriga ändringar i texten

Appendix 5. Eliminerade kodnummer och artiklar

Appendix 6. Centrala begrepp svenska – finska – engelska

OBS!

Den senaste uppdateringen (på finska) publicerades på kodservern 4.4.2017. En officiell version av nomenklaturen även på svenska ska uppdateras på kodservern (enligt den här publikationen) så snart som möjligt.

Tillämpningsanvisningar för stöd vid kodning och användning av nomenklaturen är publicerad (*med kursiv text*) bara i Kommunförbundets publication.

Appendix 1. Kodlista

RT1 Bedömning av klientens aktivitetsutförande

RT110 Utredning av behovet av ergoterapi

RT120 Utredning av livssituation

RT130 Bedömning av aktivitetsheter

RT131 Bedömning av personlig vård

RT132 Bedömning av hemliv och uträttande av ärenden

RT133 Bedömning av skolgång och studier

RT134 Bedömning av arbetsförmåga och utförande av arbetsuppgifter

RT135 Bedömning av samhälleligt engagemang

RT136 Bedömning av fritidsaktiviteter

RT137 Bedömning av lekaktiviteter

RT138 Bedömning av vila

RT139 Bedömning av tidsanvändning

RT140 Bedömning av aktivitetsutförande i omgivningen

RT141 Bedömning av behov av tjänster

RT145 Bedömning av aktivitetsutförande i den fysiska omgivningen

RT146 Bedömning av aktivitetsutförande i den sociala omgivningen

RT147 Bedömning av aktivitetsutförande i den kulturella omgivningen

RT148 Bedömning av ortosbehov

RT149 Bedömning av hjälpmedelsbehov (bf ortosbehov)

RT150 Bedömning av färdigheter

RT151 Bedömning av motoriska färdigheter

RT152 Bedömning av processfärdigheter

RT153 Bedömning av psykiska färdigheter

RT154 Bedömning av sociala färdigheter

RT155 Bedömning av etiska färdigheter

RT156 Bedömning av smärthanterningsfärdigheter

RT160 Bedömning av förmågor

RT161 Bedömning av sensoriska förmågor

RT162 Bedömning av motoriska förmågor

RT163 Bedömning kognitiva förmågor

RT164 Bedömning av psykiska förmågor

RT165 Bedömning av sociala förmågor

RT166 Bedömning av etiska förmågor

RT180 Sammanfattning av bedömning av aktivitetsutförande och rekommendationer

RT190 Bedömning av klientens övriga aktivitetsutförande

RT2 Främjande av klientens aktivitetsutförande

- RT210 Plan för främjande av aktivitetsutförande**
- RT230 Främjande av behärskande av aktivitetshelheter**
  - RT231 Främjande av personlig vård
  - RT232 Främjande av hemliv och uträttande av ärenden.
  - RT233 Främjande av skolgång och studier
  - RT234 Främjande av arbetsförmåga och utförande av arbetsuppgifter
  - RT235 Främjande av deltagande i samhället
  - RT236 Främjande av utförande av fritidsaktiviteter
  - RT237 Främjande av utförande av lekaktiviteter
  - RT238 Främjande av vila
  - RT239 Främjande av tidsanvändning
- RT240 Främjande av aktivitetsutförande i omgivningen**
  - RT241 Planering och förverkligande av användning av tjänster
  - RT245 Främjande av aktivitetsutförande i den fysiska omgivningen
  - RT246 Främjande av aktivitetsutförande i den sociala omgivningen
  - RT247 Främjande av aktivitetsutförande i den kulturella omgivningen
  - RT248 Främjande av ortsanvändning
  - RT249 Främjande av hjälpmedelsanvändning (bf. ortsanvärdning)
- RT250 Stärkande av färdigheter genom aktivitet**
  - RT251 Stärkande av motoriska färdigheter
  - RT252 Stärkande av processfärdigheter
  - RT253 Stärkande av psykiska färdigheter
  - RT254 Stärkande av sociala färdigheter
  - RT255 Stärkande av etiska färdigheter
  - RT256 Stärkande av smärthanteringsfärdigheter
- RT260 Utveckling av förmågor**
  - RT261 Utveckling av sensoriska förmågor
  - RT262 Utveckling av motoriska förmågor
  - RT263 Utveckling av kognitiva förmågor
  - RT264 Utveckling av psykiska förmågor
  - RT265 Utveckling av sociala förmågor
- RT280 Sammanfattning av främjandet av aktivitetsutförande och rekommendationer**
- RT290 Övrigt främjande av klientens aktivitetsutförande**

RT3 Rådgivning och handledning för att främja aktivitetsutförande

- RT310 Rådgivning och handledning för att behärska aktivitetshelheter**
- RT320 Rådgivning och handledning i att stärka färdigheter**
- RT330 Rådgivning och handledning i att utveckla förmågor**
- RT340 Rådgivning och handledning i aktivitetsutförande i omgivningen**
- RT350 Rådgivning och handledning i att skaffa ortos**
- RT360 Rådgivning och handledning i att skaffa hjälpmedel (bf. ortos)**
- RT370 Rådgivning och handledning i att använda tjänster**
- RT390 Övrig rådgivning och handledning som främjar klientens aktivitetsutförande**

RT4 Övrigt klientarbete i ergoterapi

- RT410 Insamling av data***
RT420 Samarbete med klienten, anhöriga och övrigt nätverk*
 RT421 Deltagande i sammanträden och förmedlade av information*
 RT422 Deltagande i rehabiliteringssamarbete*
RT430 Ergoterapeutens svar på konsultationsbegäran*
RT440 Dokumentering*
 RT441 Journalskrivning*
 RT442 Videoinspelning, fotografering*
 RT443 Ergoterapeutens utlätande
RT490 Övrigt klientarbete

RT5 Expertis- och utbildningsuppdrag

- RT510 Funga som expert***
 RT511 Funga som expert lokalt och regionalt*
 RT512 Funga som expert i nationella och internationella samarbetsnätverk*
 RT513 Funga som sakkunnig rådgivare*
RT520 Funga som utbildare och handledare*
 RT521 Funga som utbildare*
 RT522 Handledning och lärande av ergoterapeutstuderande*
 RT523 Handledning av övrig personal och studerande*
 RT524 Introduktion i arbetet*
 RT525 Funga som arbetshandledare*
RT530 Producera material*
 RT531 Producera material för terapiarbetet*
 RT532 Publicering*
RT590 Övriga expertis- och utbildninguppgifter*

RT9 Ledarskap och utveckling

- RT910 Ledarskap***
 RT911 Leda verksamhet och ekonomi*
 RT912 Personalledning*
RT920 Utveckla expertis och yrkesskicklighet*
 RT921 Delta i utbildning*
 RT922 Delta i arbetshandledning*
 RT923 Bekanta sig med facklitteratur*
RT930 Forsknings- och utvecklingsarbetet*
 RT931 Utvecklingsarbetet*
 RT932 Kvalitetsledning*
 RT933 Forskning*
RT940 Marknadsföring och informering*
RT950 Kontorsuppgifter och organisation*
RT990 Övriga uppgifter inom ledarskap och utveckling*

Appendix 2. Nya kodnummer och artiklar

Kodnummer Namn

RT139	Bedömning av tidsanvändning
RT145	Bedömning av aktivitetsutförande i den fysiska omgivningen
RT146	Bedömning av aktivitetsutförande i den sociala omgivningen
RT147	Bedömning av aktivitetsutförande i den kulturella omgivningen
RT148	Bedömning av ortosbehov
RT149	Bedömning av hjälpmedelsbehov (bf ortosbehov)
RT156	Bedömning av smärthanteringsfördigheter
RT239	Främjande av tidsanvändning
RT245	Främjande av aktivitetsutförande i den fysiska omgivningen
RT246	Främjande av aktivitetsutförande i den sociala omgivningen
RT247	Främjande av aktivitetsutförande i den kulturella omgivningen
RT248	Främjande av ortosanvändning
RT249	Främjande av hjälpmedelsanvändning (bf. ortosanvärdning)
RT256	Stärkande av smärthanteringsfördigheter

Appendix 3. Modifierade artiklar

Kodnummer	Namn
RT1	Bedömning av klientens aktivitetsutförande
RT110	Utredning av behovet av ergoterapi
RT120	Utredning av livssituation
RT130	Bedömning av aktivitetsheter
RT131	Bedömning av personlig vård
RT132	Bedömning av hemliv och uträttande av ärenden
RT133	Bedömning av skolgång och studier
RT134	Bedömning av arbetsförmåga och utförande av arbetsuppgifter
RT135	Bedömning av samhälleligt engagemang
RT136	Bedömning av fritidsaktiviteter
RT137	Bedömning av lekaktiviteter
RT138	Bedömning av vila
RT140	Bedömning av aktivitetsutförande i omgivningen
RT141	Bedömning av behov av tjänster
RT150	Bedömning av färdigheter
RT151	Bedömning av motoriska färdigheter
RT152	Bedömning av processfärdigheter
RT153	Bedömning av psykiska färdigheter
RT154	Bedömning av sociala färdigheter
RT155	Bedömning av etiska färdigheter
RT156	Bedömning av smärthanterningsfärdigheter
RT160	Bedömning av förmågor
RT161	Bedömning av sensoriska förmågor
RT162	Bedömning av motoriska förmågor
RT163	Bedömning kognitiva förmågor
RT164	Bedömning av psykiska förmågor
RT165	Bedömning av sociala förmågor
RT166	Bedömning av etiska förmågor
RT180	Sammanfattningsartikel om bedömning av aktivitetsutförande och rekommendationer
RT190	Bedömning av klientens övriga aktivitetsutförande
RT2	Främjande av klientens aktivitetsutförande
RT210	Plan för främjande av aktivitetsutförande
RT230	Främjande av behärskande av aktivitetsheter
RT231	Främjande av personlig vård
RT232	Främjande av hemliv och uträttande av ärenden
RT233	Främjande av skolgång och studier
RT234	Främjande av arbetsförmåga och utförande av arbetsuppgifter
RT235	Främjande av deltagande i samhället
RT236	Främjande av utförande av fritidsaktiviteter
RT237	Främjande av utförande av lekaktiviteter
RT238	Främjande av vila
RT240	Främjande av aktivitetsutförande i omgivningen
RT241	Planering och förverkligande av användning av tjänster
RT245	Främjande av aktivitetsutförande i den fysiska omgivningen

RT246	Främjande av aktivitetsutförande i den sociala omgivningen
RT247	Främjande av aktivitetsutförande i den kulturella omgivningen
RT248	Främjande av ortosanvändning
RT249	Främjande av hjälpmedelsanvändning (bf. ortosanvädning)
RT250	Stärkande av färdigheter genom aktivitet
RT251	Stärkande av motoriska färdigheter
RT252	Stärkande av processfärdigheter
RT253	Stärkande av psykiska färdigheter
RT254	Stärkande av sociala färdigheter
RT255	Stärkande av etiska färdigheter
RT260	Utveckling av förmågor
RT261	Utveckling av sensoriska förmågor
RT262	Utveckling av motoriska förmågor
RT263	Utveckling av kognitiva förmågor
RT264	Utveckling av psykiska förmågor
RT265	Utveckling av sociala förmågor
RT280	Sammanfattning av främjandet av aktivitetsutförande och rekommendationer
RT290	Övrigt främjande av klientens aktivitetsutförande
RT3	Rådgivning och handledning för att främja aktivitetsutförande
RT310	Rådgivning och handledning för att behärska aktivitetshelheter
RT320	Rådgivning och handledning i att stärka färdigheter
RT330	Rådgivning och handledning i att utveckla förmågor
RT340	Rådgivning och handledning i aktivitetsutförande i omgivningen
RT350	Rådgivning och handledning i att skaffa ortos
RT360	Rådgivning och handledning i att skaffa hjälpmedel (bf. ortos)
RT370	Rådgivning och handledning i att använda tjänster
RT390	Övrig rådgivning och handledning som främjar klientens aktivitetsutförande
RT4	Övrigt klientarbete i ergoterapi
RT420	Samarbete med klienten, anhöriga och övrigt nätverk
RT421	Deltagande i sammanträden och förmedlande av information
RT430	Ergoterapeutens svar på konsultationsbegäran
RT440	Dokumentering
RT443	Ergoterapeutens utlåtande
RT490	Övrigt klientarbete
RT5	Expertis- och utbildningsuppdrag
RT513	Funga som sakkunnig rådgivare
RT522	Handledning och lärande av ergoterapeutstuderande
RT525	Funga som arbetshandledare
RT530	Producera material
RT531	Producera material för terapiarbete
RT590	Övriga expertis- och utbildninguppgifter
RT920	Utveckla expertis och yrkesskicklighet
RT922	Delta i arbetshandledning
RT923	Bekanta sig med facklitteratur
RT940	Marknadsföring och informering
RT950	Kontorsuppgifter och organisering
RT990	Övriga uppgifter inom ledarskap och utveckling

Appendix 4. Övriga ändringar i texten

RT1, RT110, RT120, RT130, RT131, RT132, RT133, RT134, RT135, RT136, RT137, RT138, RT139, RT140, RT141, RT145, RT146, RT147, RT148, RT149, RT150, RT151, RT152, RT153, RT154, RT155, RT156, RT160, RT161, RT162, RT163, RT164, RT165, RT166, RT180, RT190, RT2, RT210, RT230, RT231, RT232, RT233, RT234, RT235, RT236, RT237, RT238, RT239, RT240, RT241, RT245, RT246, RT247, RT248, RT249, RT250, RT251, RT252, RT253, RT254, RT255, RT256, RT260, RT261, RT262, RT263, RT264, RT265, RT280, RT290, RT3, RT310, RT320, RT330, RT340, RT350, RT360, RT370, RT390, RT4

Appendix 5. Eliminerade kodnummer och artiklar

Kodnummer	Namn
RT121	Utreda individuella faktorer som påverkar klientens liv
RT122	Utreda faktorer som påverkar klientens aktivitetsmiljö
RT142	Bedöma agerandet i livsmiljö
RT143	Bedöma anpassningsbehov i bostad och närmiljö
RT170	Bedöma andra faktorer som möjliggör aktivitetsutförande
RT171	Bedöma behov av ortos
RT172	Bedöma behov av hjälpmedel
RT220	Förbereda enskilt terapitillfälle
RT242	Befrämma agerande i livsmiljö
RT244	Planera och uppfölja anpassningar i bostad och närmiljö
RT266	Förbättra etisk förmåga
RT270	Befrämma andra faktorer som möjliggör aktivitetsutförande
RT271	Tillverkning av ortos
RT272	Utprovning och överlätelse av ortos, undervisning och uppföljning av ortos-användning
RT273	Tillverkning av hjälpmedel
RT274	Utprovning och överlätelse av hjälpmedel, undervisning och uppföljning av hjälpmedelsanvändning

Appendix 6. Centrala begrepp svenska - finska - engelska

Ruotsi	Suomi	Englanti
Aktivitetsutförande	Toiminnallisuus	Occupational/Activity/ Task performance
Delaktighet	Osallisuus	Engagement
Utvärdering	Arvointi	Assessment, evaluation
Omgivning	Ympäristö	Environment
Förmåga	Valmius	Ability, function
Utförande	Toiminta	Occupation
Aktivitetsområden	Toimintakokonaisuus	Occupational performance area
Färdighet	Taito	Occupational perfomance components, skill
Deltagande	Osallistuminen	Participation

Kirjallisuutta

Christiansen, C.H. - Townsend, E.A. 2010 (sec. ed.). Introduction to occupation. The Art and science of living: New multidisciplinary perspectives for understanding human occupation as central feature of individual experience and social organization. Baltimore: Prentice Hall.

Cole, M.B. - Donohue. 2011. Social participation in occupational context. In schools, clinics, and communities. Slack.

Creek, J.2010. The Core concepts of occupational therapy. A dynamic framework for practice. London: Jessica Kingsley Publishers.

Fisher, A. 2013. Occupation-centred, occupation-based, occupation-focused: Same, same or different. Scandinavian Journal of Occupational Therapy, 20, 162-173.

Gillen A., Greben C. Occupation-focused Practice: challenges and Choices. 2014. British Journal of Occupational Therapy, 2014:77 (1).

Harra, Toini 2014. Terapeutinen yhteistoiminta: asiakkaan osallistumisen mahdollistaminen toimintaterapiassa. Rovaniemi: Lapin yliopisto. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-484-772-8>

Holma Tupu (toim.). Toimintaterapianimikkeistö 1994. Suomen Kuntaliitto

Holma Tupu (toim.). Ergoterapiterminologi 2007. Finlands Kommunalförbund

Holma Tupu (toim.). Toimintaterapianimikkeistö 2003. Suomen Kuntaliitto

Hyppönen H., Vuokko R., Doupi P., Mäkelä-Bengs P. (toim.) 2014. Sähköisen potilaskertomuksen rakenteistaminen. Menetelmät, arvointikäytännöt ja vaikutukset. Raportti 31/2014. THL.

Hyväät arvointikäytännöt suomalaisessa toimintaterapiassa 2014. Suomen Toimintaterapeutiliitto <http://www.toimintaterapeutiliitto.fi/site/assets/files/1080/arvointikaytannot.pdf>

ICF - Klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa (2003). Socialstyrelsen. Haettu 15.10.2017, <http://www.socialstyrelsen.se/publikationer2003/2003-4-1/sidor/default.aspx#>

ICF-luokitus. WHO. 2004. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Haettu 27.11.16 <http://www.julkari.fi/handle/10024/77744>

Kielhofner, G. (4 ed.) 2009. Conceptual foundations of Occupational therapy practice. Philadelphia: F.A.Davis.

Mäkelä Leila, Rusi-Pyykönens Mari, Hautala Tiina ja Hämäläinen Tuula. 2011. Toiminnan voimaa. Toimintaterapia käytännössä. Edita publishing.

Occupational Therapy Framework. Domain & Process. 3rd Edition. 2014. The American Occupational Therapy Association. Haettu 27.11.16 <http://www.terapia-ocupacional.org.ar/wp-content/uploads/2014/05/3%C2%AA-Edition-Marco-de-Trabajo-2013.pdf>

Kalliokuusi V. ja Eerola J. Koodistojen kieelliset ja terminologiset laadintaperiaatteet sosiaali- ja terveydenhuollon Koodistopalvelussa. Ohjeita valmistelijoille ja asiantuntijaryhmille. Ohjaus 10/2014 THL

Scaffa, M., Reitz, S.M., Pizzi, M.A. 2010. Occupational therapy in the promotion of health and wellness. Philadelphia: F.A.Davis Company.

Schell, B.A., Gillen, G., Scaffa, M.E., Cohn, E.S. (eds.). 2014. 12th edition. Willard & Spackman's Occupational Therapy. Lippincott Williams and Wilkins.

Townsend, E.A. - Polatajko, H.J. 2007. Enabling occupation II: Advancing an occupational therapy vision for health, well-being & justice through occupation. CAOT.

Tuning educational structures in Europe. Reference points for the design and delivery of degree programmes in occupational therapy. ENOTHE. 2008. EU.

Whiteford, G.E. - Hocking, C. (ed.) 2012. Occupational Science. Society, inclusion, participation. Wiley-Blackwell.

Virkkunen H., Mäkelä-Bengs P., Vuokko R. (toim.) 2015. Tervydenhuollon rakenteisen kirjaamisen opas – Keskeisten kertomusrakenteiden kirjaaminen sähköiseen potilaskertomukseen, Osa 1, Versio 2015. Tervyden ja hyvinvoinnin laitos (THL). Haettu 15.10.2017, <http://www.julkari.fi/handle/10024/126020>

Virkkunen H., Mäkelä-Bengs P., Vuokko R. (red.) 2015. Handbok för strukturerad dokumentering inom hälsovården. Dokumentering av viktiga journalstrukturer i en elektronisk patientjournal – Del I. Institutet för hälsa och välfärd (THL). Haettu 15.10.2017, https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/127101/URN_ISBN_978-952-302-543-1.pdf?sequence=1